

HRVATSKI VOJNIK

EUR 2,10 / CAD 3,00 / AUD 3,30 / USA 2,00 / CHF 3,50 / SLO EUR 1,80 / SEK 17,00 / NOK 17,00 / DKK 15,50 / GBP 1,30

ISSN 1330 - 500X
PRINTED IN CROATIA
0 0 1 0 9

9 1771330500003

RAZGOVOR |

Pjer ŠIMUNOVIĆ

GARDIJSKA MOTORIZIRANA BRIGADA

PREMINUO DRŽAVNI TAJNIK MORH-a GORDAN ČAČIĆ

Za osobni doprinos u obrani Republike Hrvatske i hrabrost tijekom Domovinskog rata Gordan Čačić odlikovan je Redom kneza Domagoja s ogrlicom, Redom Nikole Šubića Zrinskog, Redom hrvatskog križa, Redom hrvatskog trolista, Redom hrvatskog pletera, Spomenicom Domovinskog rata, Spomenicom domovinske zahvalnosti i medaljama Bljesak i Oluja

Državni tajnik u Ministarstvu obrane, general bojnik Gordan Čačić, veteran Domovinskog rata, preminuo je 20. prosinca 2008. u večernjim satima u bolnici "San Martino" u mjestu Belunno u Italiji.

Tijekom boravka na godišnjem odmoru na skijanju u Italiji, 19. prosinca doživio je tešku nesreću na skijaškoj stazi kraj Cortine d'Ampezzo, kada je na njega naletio drugi skijaš. Unatoč odmah pruženoj pomoći na stazi, hitnom helikopterskom prijevozu te žurnom tretmanu u bolnici "San Martino" i iznimnom zalaganju talijanskog liječničkog tima, državni tajnik Čačić podlegao je teškim ozljedama glave.

Gordan Čačić rođen je 1960. godine u Vinkovcima od oca Šime i majke Marije rođ. Skender. U Vinkovcima je završio osnovnu školu, a u Zagrebu srednju politehničku školu. Studirao je na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Školovao se u europskom Centru za sigurnosne studije "George C. Marshall" u Njemačkoj i na "National Defense University" u SAD-u, gdje je diplomirao po "international fellows" programu, a na "Industrial College of the Armed Forces" stekao je stupanj magistra znanosti iz područja nacionalne sigurnosti.

Završio je Zapovjedno-stožernu školu na Hrvatskom vojnom učilištu.

Dragovoljac je Domovinskog rata i jedan od utemeljitelja Samostalne podsusedske satnije, jedne od prvih dragovoljačkih postrojbi, osnovane 9. rujna 1990. godine, u kojoj je obnašao dužnost zamjenika zapovjednika. Tijekom borbi u Slavoniji 1991. godine, kao pripadnik 160. brigade bio je ranjen. Nakon oporavka od ranjavanja, 1992. godine premješten je u Glavni stožer na dužnost savjetnika za obuku domobranksih postrojbi. Sljedeće godine upućen je u Zapovjedno-stožernu školu. Po završetku školovanja, 1994. godine imenovan je na dužnost šefu kabineta načelnika GSOSRH-a. Godine 1998. postavljen je na dužnost zamjenika zapovjednika Zapovjedništva za obuku, a od siječnja 1999. zapovjednik je 1. hrvatskog gardijskog zdruga. Iduće godine imenovan je zapovjednikom Obavještajne brigade. Odatle odlazi na školovanje u SAD. Po povratku preuzima dužnost načelnika Uprave za obavještajne poslove GSOSRH-a, a od prosinca 2002. do rujna 2008. bio je ravnatelj Vojne sigurnosno-obavještajne agencije. U čin brigadnog generala promaknut je 2002. godine, a 2005. je promaknut u čin general bojnika.

20

OJAČATI EUROPSKU OBRANU

Poslije II. svjetskog rata i u napetom kontekstu Hladnog rata, obrana Europe je dugo vremena bila u djelokrugu NATO-a. U doba rađanja Europske zajednice prva njezina težnja bila je ekonomski međuovisnost nužna za obnovu i izgradnju poslijeračne Europe

4

RAZGOVOR Pjer Šimunović

ravnatelj Uprave za obrambenu politiku MORH-a

Za Hrvatsku predviđeno 25 pozicija u NATO-u

Početno nam je dodijeljeno 25 pozicija, časničkih i dočasničkih, što na najvišoj razini načelno daje "pola zvjezdice", a to sugerira obnašanje jedne pozicije brigadnog generala na rotacijskoj osnovi s nekom drugom usporedivom članicom. Dakako, mi ćemo nastojati osigurati, ako bude moguće, i "punu zvjezdicu". O konkretnim kandidatima još se nije razgovaralo

U sastavu brigade, koja je u svojim redovima naslijedila i slavna imena legendarnih ratnih postrojbi te nekadašnjih gardijskih brigada, uz iskusni kadar iz Domovinskog rata stasaju i mladi vojnici

GARDIJSKA MOTORIZIRANA BRIGADA

Tigrovi, Gromovi, Pauci i Vukovi - za mir u svijetu

12

MORH I OSRH	<p>7 17. OBLJETNICA HVU-a
Težnja još višim standardima znanja i sposobnosti   8 POSLJEDNJI ISPRAĆAJ
Komemoracija u MORH-u i ispraćaj državnog tajnika i general bojnika Gordana Čačića na Mirogoju   10 OSRH
Novosti iz postrojbi   11 SPECIJALISTIČKA OBUKA
Šest tjedana u znaku intenzivne obuke</p>
VOJNA TEHNIKA	<p>16 NOVOSTI IZ VOJNE TEHNIKE</p> <p>20 EUROPSKA SIGURNOST
Ojačati europsku obranu   23 ZRAKOPLOVSTVO
Kako zaštititi zrakoplovne baze   24 MORNARICA
Zadnja crta obrane   25 VOJNA POVIJEST
Dassault Mystere</p>
MAGAZIN	<p>26 PODLISTAK
Balon Turul nad Hrvatskom   28 DOMOVINSKI RAT
Znanstvenim istraživanjem k povjesnoj istini   29 DUHOVNOST
Isusova obitelj   30 INFORMATOR
Biblioteka, vremeplov, filmoteka, infokutak   31 IZ ZBIRKI VOJNOG MUZEJA
Oklopni transporter Domovinskog rata <i>Domagoj</i></p>

Početno nam je dodijeljeno 25 pozicija, časničkih i dočasničkih, što na najvišoj razini načelno daje "pola zvjezdice", a to sugerira obnašanje jedne pozicije brigadnog generala na rotacijskoj osnovi s nekom drugom usporedivom članicom. Dakako, mi ćemo nastojati osigurati, ako bude moguće, i "punu zvjezdicu". O konkretnim kandidatima još se nije razgovaralo

Pjer Šimunović, ravnatelj Uprave za obrambenu politiku MORH-a

Za Hrvatsku predviđeno

Hrvatska će sudjelovati na sljedećem samitu koji je predviđen samo za članice NATO-a, dakle ne za prošireni format svih zemalja Partnerstva za mir

Pjer Šimunović je nedavno kao pomoćnik ministra za međunarodne organizacije i sigurnost i nacionalni koordinator za NATO, prešao iz MVPEI-a u MORH na svoju sadašnju dužnost. Za segment obrambene politike trenutačno su najvažniji procesi integracije RH u NATO, pa su njegovo znanje i iskustvo sigurno veliko "pojačanje" za MORH. Ovaj razgovor najviše je bio usredotočen na vremene koje će uslijediti neposredno po ulasku RH u Savez.

Koja je osnovna razlika između vaše sadašnje i vaše prethodne dužnosti?

Poslovi su vrlo bliski: pitanje ulaska u NATO, pitanje međunarodne sigurnosti, nadzora naoružanja, protuterorizma, mirovnih operacija... Razlika je možda u omjerima političke i provedbene razine, MVPEI je, dakako, više

na razini politike, diplomacije, međunarodnih odnosa, a u MORH-u se uz politiku morate baviti i njezinom neposrednom provedbom, posebice onom koja se tiče konkretnog stanja i angažmana Oružanih snaga.

Krenimo na temu NATO. U kojoj je fazi proces pristupanja Hrvatske?

U ovom trenutku, pristupne protokole RH NATO-u ratificiralo je više od 10 država članica. Po našoj procjeni, proces se dobro razvija. Praktično u svim državama koje još ratifikaciju nisu okončale procedura je otpočela, te vjerujemo da će sve zemlje biti gotove na vrijeme. Vjerujemo da ne bi trebalo biti zapreka. U svakom slučaju, Hrvatska će sudjelovati na sljedećem samitu koji je predviđen samo za članice NATO-a, dakle ne za prošireni format svih zemalja Partnerstva za mir.

Po našem ulasku u Savez, na funkcije će u Bruxelles i zapovjedništva NATO-a biti upućeni brojni hrvatski vojni i civilni djelatnici. Koja će razlika biti između onih koji će u NATO-u raditi za RH i onih koji će postati djelatnicima samog Saveza?

Velika je razlika u zapovjednom lancu. Hrvatski nacionalni predstavnici, u misiji u Bruxellesu te u zapovjedništvima za operacije i transformaciju, djelovat će po instrukcijama iz Zagreba i u punom smislu su ekspozitura za zastupanje naših državnih interesova, praćenje što se događa, izvjećivanje, traženje naputaka i provođenje naše politike u NATO-u. S druge strane, neki će postati djelatnici samog NATO-a. Naravno, ostaju državljanji RH i naši časnici, dočasnici, službenici ili namještenici, no po zapovjednom lancu "predajemo" ih u NATO strukturu i oni će u punoj mjeri biti integrirani u sustav Saveza, kao djelatnici NATO-a. To je ujedno za sve nas, a dakako posebno za one koji budu odabrani, veliko priznanje i odgovornost. Bit će raspoređeni na raznim pozicijama po NATO zapovjedništva, od Napulja, Madrida, Izmiru, Lisabona, Brunsuma pa sve do Norfolka. Bit će to prije svega pozicije koje su od našeg posebnog interesa ili one za koje procjenimo da za njih imamo iznimno kompetentne ljudе.

na najbolji način odgovoriti na prilike koje nam se mogu ukazati. Teško je, međutim, ovoga trenutka donijeti odluke kad još ne znamo točno o kojim se pozicijama radi. U svakom slučaju, što se samih kandidata tiče, oni moraju u svakom pogledu biti odlični djelatnici, koji će trenutačno moći funkcionirati na svojim dužnostima. Ne želim ni spominjati da moraju znati engleski na traženoj razini. Poželjno je, dakako, poznavati i francuski i druge relevantne jezike, posjedovati sve provjere i potrebna stručna znanja. Potrebna je i razina zapovjednih, upravljačkih i psiholoških

Hrvatski nacionalni predstavnici, u misiji u Bruxellesu te u zapovjedništvima za operacije i transformaciju, djelovat će po instrukcijama iz Zagreba

25 pozicija u NATO-u

Koje bi to bile konkretnе pozicije?

Proučavanje toga jedan je od najvažnijih dijelova našeg procesa integracije u Savez. To je stvar političko-operativne procjene. Sigurno su to, načelno, pozicije na područjima mirovnih operacija i one koje imaju veze s jugoistokom Europe. To nas svakako vodi prema dva zapovjedništva - Zapovjedništvu za operacije i Napulju. Zanimljivo je svakako i praćenje budućih trendova sigurnosti, obuke, vojnih sposobnosti i vojne tehnologije, a u tome je najvažnije Zapovjedništvo za transformaciju u Norfolku.

Ima li dovoljno zainteresiranih i koliko se daleko došlo u odabiru?

Zainteresiranih ima dovoljno. Provjeravajuće mogućih kandidata traje, kako bismo u danom trenutku, kada dođe vrijeme, mogli

kvaliteta. Zapravo će biti promatrani kao naši nadasve važni "veleposlanici" i o njima će ovisiti koliko će nas, uza sve ostalo što radimo, NATO prepoznati kao relevantnu članicu, te koliko će otvarati prostor za svoje nasljednike, tj. za obnašanje još više još viših funkcija.

Hoće li naši predstavnici biti primjereno plaćeni?

Plaće koje idu uz te pozicije jesu primjerenе: u skladu s mogućnostima Republike Hrvatske, omogućavaju dostoјno predstavljanje Hrvatske u svijetu i normalan život ondje gdje borave.

Kakva je procedura otvaranja i popunjavanja radnih mjesta u Savezu?

U tom kontekstu ima više razina pozicija: jedna je kada se na temelju raspoloživih pozicija unutar Saveza identificira mjesto

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Tomislav BRANDT

za neku zemlju, ona ga ispregovara, te ga popuni. Druga je tzv. nacionalni dobrovoljni doprinos: imate interes da sudjelujete u radu na nekom području i kažete "evo, to je pozicija koja je od našeg interesa i za koju imamo čovjeka", te ga zaposlite. Te dvije kategorije djelatnika primaju plaću od Hrvatske. Sljedeće dvije kategorije jesu međunarodno vojno osoblje (IMS) i međunarodno osoblje (IS), civilno osoblje. NATO oglašava pozicije za ove kategorije, IMS popunjavaju pripadnici oružanih snaga članica, a na natječaje za IS mogu se javljati državljanji zemalja-članica koji za to imaju uvjete. Teoretski ne moraju biti državni službenici, ali u natječajima uglavnom stoji da moraju imati iskušto rada u državnoj upravi. Pripadnike IMS-a plaćaju same zemlje-članice koje ih šalju, dok djelatnike IS-a plaća NATO. Posebna kategorija jesu ljudi koji će dugoročno ostati raditi u NATO-u pošto se dokažu svojim radom. Dijapazon svih tih pozicija za nas će se s vremenom širiti, a s vremenom će se možda, nadamo se, profilirati i značajnije pozicije: upravljačke, direktorske, pozicije zamjenika pomoćnika glavnog tajnika i slično... Istina, visoke političke pozicije ovise o "specifičnoj težini" zemalja, o tradicionalnim podjelama nekih pozicija, praktički "fiksiranih" za određene države. Cijeli raspored mesta i činova

Pomno pratimo europsku sigurnosnu i obrambenu politiku (ESDP), u svim njezinim vidovima, smatrajući se njezinim integralnim dijelom

određuje se novom "mirnodopskom strukturom" NATO-a, koja treba biti prihvaćena, a važna promjena u odnosu na prijašnje stanje nastaje povratkom Francuske, kao jedne od velikih zemalja Saveza, u njegovu vojnu strukturu, čiji ulazak mijenja omjere.

Najzanimljivije je svakako buduće generalsko mjesto. Nešto više o njemu?

Početno nam je dodijeljeno 25 pozicija, časničkih i dočasničkih, što na najvišoj razini načelno daje "pola zvjezdice", a to sugerira obnašanje jedne pozicije brigadnog generala na rotacijskoj osnovi s nekom drugom usporedivom članicom. Dakako, mi ćemo nastojati osigurati, ako bude moguće, i "punu zvjezdicu". O konkretnim kandidatima još se nije razgovaralo, ali možete pogledati popis nositelja činova u OSRH, dužnosti koje obnašaju, specifične sposobnosti koje posjeduju, pa reći koji bi mogli biti kandidati. Štošta će ovisiti i o završnom usuglašavanju s NATO-om o kakvoj bi se poziciji točno moglo raditi.

Kad će se, s obzirom na datum samog primanja RH u članstvo, na rad u NATO uputiti prvi naši djelatnici?

Vjerujem da ćemo početi popunjavati pozicije postupno od druge polovice sljedeće godine.

Kako će se hrvatska misija pri NATO-u rekonstruirati nakon pristupa?

Slijedi uredba Vlade o ustroju misije, koja će imati tri dijela: politički, obrambeni i vojni, s veleposlanikom kao šefom misije. Svi segmenti bit će kadrovski ojačani, u politički su već stigli novi ljudi iz MVPEI-a. Predstoji nam znatno jačanje obrambenog dijela, u djelokrugu MORH-a, a svakako i vojnog dijela, kojemu je na čelu vojni predstavnik.

Hoće li, nakon ulaska u Savez, Hrvatska preuzeti ulogu poveznice nečlanica-aspirantica u regiji s NATO-om?

Tu ulogu već cijelo jedno razdoblje imamo u odnosu prema BiH i Crnoj Gori. Evo, podržavamo širenje inicijative A-3 na A-5: sporazum je nedavno potpisana u Helsinkiju, na margini ministarskog sastanka OEES-a. U nastavku postojanja inicijative ne vidimo nikakav problem nego zapravo dokaz svoje odgovornosti u poticanju daljnog širenja NATO-a. Naša sigurnost bit će veća s pristupanjem ostalih zemalja regije. Zato prepoznajemo svoj interes u dalnjem širenju i NATO-a i EU-a.

Dotaknimo se i Europske unije. Hoće li ulazak u NATO donijeti promjene u našem sudjelovanju u obrambenoj politici EU-a?

Sigurno! Procesi ulaska razvijaju se usporedno, iako ćemo, kao uostalom i sve ostale zemlje Srednje i Istočne Europe prije nas, u EU ući već kao članica NATO-a. Poznato je da već sudjelujemo u nizu instrumenata EU: spomenut ću naše vojниke u misiji EU u Čadu, petnaestoricu pripadnika Bojne za specijalna djelovanja, te sastanke EU "trojke" s kandidatima, na kojima sudjeluje i naš ministar obrane. Pomno pratimo europsku sigurnosnu i obrambenu politiku (ESDP), u svim njezinim vidovima, smatrajući se njezinim integralnim dijelom. ■

17. OBLJETNICA HRVATSKOG VOJNOG UČILIŠTA "PETAR ZRINSKI"

Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT

"U izgradnji Oružanih snaga u miru potrebno je težiti sve višim standardima znanja i sposobnosti", istaknuo je general zbora Josip Lucić te napomenuo kako postavljanjem strateških ciljeva, članstva u EU-u i NATO-u, Hrvatsko vojno učilište dobiva jasne smjernice u kojem pravcu treba razvijati sustav školstva

Težnja još višim standardima ZNANJA I SPOSOBNOSTI

U nazočnosti visokih dužnosnika MORH-a i OSRH-a, u Časničkom domu HVU-a 19. prosinca svečano je obilježena sedamnaesta obljetnica Hrvatskog vojnog učilišta "Petar Zrinski". Ravnatelj HVU-a general bojnik Mirko Šundov tom se prigodom posebno osvrnuo na postignuća i zadaće što ih je Hrvatsko vojno učilište ostvarilo tijekom godine. Učilište je, istaknuo je, ustrojeno kao jedinstvena institucija za izobrazbu osoblja u MO i OS, na kojoj se provode sve razine izobrazbe i to po novim nastavnim planovima i programima, planski se uređuju i podižu na višu razinu standardi smještaja polaznika, opremljeni su i modernizirani nastavni kapaciteti, učionice i amfiteatri, nova tiskara i knjižница. Započelo se s primjenom učenja na daljinu, intenzivirana je izdavačka djelatnost, a povećana je i međunarodna suradnja HVU-a. Istaknuo je i kako će se u sljedećem razdoblju još više raditi na jačem povezivanju HVU-a s civilnim sustavom izobrazbe.

Upozoravajući na značenje izobrazbe u MO i OS, izaslanik ministra obrane državni tajnik MORH-a Željko Goršić, čestitajući djelatnicima Učilišta obljetnicu, rekao je kako HVU u sustavu obrane postaje sve važniji čimbenik. Za vojnu izobrazbu je istaknuo da je posebno osjetljiva i tehnološki zahtjevna, te napomenuo da će našim ulaskom u euroatlantske asocijacije sve više pripadnika OS-a sudjelovati u zadaćama diljem svijeta, u čemu je upravo proces izobrazbe i osobnog profesionalnog razvoja ključan. Istaknuo je i da izobrazba postaje jedan od najvažnijih oblika upravljanja i razvoja ljudskih potencijala te da joj se mora posvetiti posebna

pozornost kako bi postala "jaka karika ne samo u donošenju odluka od interesa za Oružane snage već i u donošenju odluka usmjerenih prema realizaciji interesa države u cjelini".

Izaslanik Predsjednika Republike i vrhovnog zapovjednika OSRH-a, načelnik GSOSRH-a general zbora Josip Lucić, istaknuo je da je Hrvatsko vojno učilište od svog osnutka dalo velik doprinos u osnivanju i razvoju OSRH-a. "U izgradnji Oružanih snaga u miru potrebno je težiti sve višim standardima znanja i sposobnosti", istaknuo je general Lucić te napomenuo kako postavljanjem strateških ciljeva, članstva u EU-u i NATO-u, Hrvatsko vojno učilište dobiva jasne smjernice u kojem pravcu treba razvijati sustav školstva. Uvjeren je da će djelatnici Učilišta uspješno, kao i do sada, obaviti sve zadaće koje će se pred njih postaviti. Svečanost je završila uručenjem promaknuća, nagrada i pohvala djelatnicima Učilišta. ■

Učilište je ustrojeno kao jedinstvena institucija za izobrazbu osoblja u MO i OS, na kojoj se provode sve razine izobrazbe i to po novim nastavnim planovima i programima

Uručenje promaknuća, nagrada i pohvala djelatnicima Učilišta

**KOMEMORACIJA U MORH-U
I ISPRAĆAJ DRŽAVNOG TAJNIKA I GENERAL BOJNIKA GORDANA ČAČIĆA NA MIROGOJU**

Prerano je otisao u vječnost...

U oproštajnim riječima Gordana Čačiću isticani su njegov ratni put i domoljublje, hrabrost i herojstvo, te kasnija bitna uloga u izgradnji modernih OSRH-a, ali i njegove jednostavne ljudske vrline...

Istinski domoljub. Častan čovjek. Hrbar vojnik. General s prve crte bojišta. Heroj Domovinskog rata. Odlučan u izvršenju svih zadaća. Sve to govore o Gordunu Čačiću njegovi suborci, prijatelji i suradnici. Sve te odlike našeg Gordana spoznao sam u svega nekoliko mjeseci suradnje u MORH-u. I, ako je gubitak svakog čovjeka velik, a jest, onda je gubitak Gordana Čačića neneadoknadiv za nas u Ministarstvu, Oružanim snagama... Bila mi je čast surađivati s tobom Gordane. Puno si dao za našu voljenu Hrvatsku. Ostat ćeš zauvijek u našim srcima i mislima.

Neka ti je laka hrvatska zemlja.

Upisao je u knjigu žalosti ministar obrane Branko Vukelić

Od državnog tajnika i general bojnika

Gordana Čačića Ministarstvo obrane i Glavni stožer OSRH-a oprostili su se komemorativnim skupom održanim 23. prosinca u MORH-u. Uz članove obitelji te prijatelje i suborce iznenada preminuloga generala, komemoraciji su nazočili predstavnici Vlade i Sabora, Vojnodiplomatskog zbora u RH te najviši dužnosnici MORH-a i OSRH-a. Od generala Čačića oprostili su se ministar obrane Branko Vukelić i načelnik GSOS-a general zbora Josip Lucić.

"Dragi Gordane, da nema poigravanja sa sudbinom, ovih dana bismo si poželjeli blagoslovljene, mirne i sretne božićne blagdane", tim je riječima ministar Vukelić počeo svoje posljednje obraćanje generalu Čačiću, u kojemu je između ostalog rekao: "Kao ministar, u kratkom vremenu naše zajedničke suradnje uvjerio sam se, Gordane, kolika se energija, stručnost, volja, ali i samozatajnost krije u tebi. Svojim djelovanjem, svojim žrtvovanjem za slobodu domovine, svakim svojim danom provedenim na odgovornim zadaćama upravo za tebe, poštovani suradnici, mogu tako

nešto reći s punim pravom." Zaključio je da o generalu Čačiću najbolje govori njegov ratni put, kao i njegov ukupan rad u kojem je, kako je istaknuo, uvijek težio najboljem.

"Malo je bilo takvih junaka", poručio je general Lucić, ističući doprinos i ulogu Gordana Čačića kao dragovoljca Domovinskog rata i časnika Hrvatske vojske. Prisjećajući se dana kada se tek formirala obrana te ratnih zbivanja koja su potom uslijedila, a u kojima je od početka do kraja sudjelovao i general Čačić, podsjetio je na njegovo teško ranjavanje na istočnom bojištu tijekom ratne 1991., a potom i na blistavu vojnu karijeru, zaključivši: "Bio je čvrst partner, spremjan na razgovor, ali uvijek je imao svoje mišljenje i nikad nije odustajao od svojih stavova".

Tijekom čitanja bogatog životopisa generala Čačića, u čijih je 48 godina, kako je rekao general Lucić, stalo nekoliko života, u pozadini su se nizale fotografije i snimke koje su okupljene podsjetile na njegov lik i djelo. Kinodvorana je bila premala da bi primila sve one koji su se željeli oprostiti od čovjeka

o kojemu se doista moglo uvijek čuti sve najbolje. No, kako je ministar rekao, Goran više neće energičnim korakom hodati ovom zgradom: "Ipak, mi njegovi suradnici, možemo biti ponosni što smo ga poznavali, što smo s takvim čovjekom živjeli i radili. Nenametljiv, ponosan, iz naše svakodnevničke odlazi u naše misli i molitve..."

U Aleji s hrvatskim braniteljima

Državni tajnik i general bojnik Goran Čačić pokopan je u ranim poslijepodnevnim satima na Badnjak, 24. prosinca u Aleji hrvatskih branitelja na zagrebačkom groblju Mirogoj, uz visoke vojne počasti. Posljednjem ispraćaju nazočilo je mnoštvo ljudi koji su željeli izraziti sućut obitelji tragično preminulog državnog tajnika, uključujući i visoke predstavnike Sabora i Vlade RH, MORH-a, MUP-a (na čelu s ministrima Brankom Vukelićem i Tomislavom Karanmarkom) i drugih državnih ministarstava, OSRH-a, braniteljske udruge, diplomatski zbor u RH, te umirovljene i bivše pripadnike OSRH-a.

Obred je predvodio vojni ordinarij monsinjor Juraj Jezerinac koji je istaknuo kako je general Čačić " bio dar Božji obitelji, prijateljima i suradnicima, ali na svojevrstan način dar Božji ovoj zemlji i hrvatskom narodu".

Posljednje pozdrave Gordanu Čačiću uputio je uime MORH-a i OSRH-a državni tajnik Mate Raboteg koji je podsjetio da je general Čačić bio odlikovan najvišim odličjima za svoj doprinos i hrabrost u Domovinskom ratu dodavši kako je on istinski dragovoljac Domovinskog rata. Gordan Čačić je "toliko darivao svojoj domovini, da se gotovo i nije moglo dati više", istaknuo je državni tajnik Raboteg.

Tomislav Jelić iz Prve samostalne satnije Podsused, u kojoj je general Čačić započeo svoj vojnički i ratni put, naglasio je njegovu samozatajnost i veliku energiju, a dr. Boris Brklačić iz Rotary cluba Zagreb kazao je kako je Čačićev život bio ispunjen plemenitim ljudskim vrlinama te da će od sada Zajklada za stipendiranje darovite djece Rotary kluba nositi njegovo ime.

Na mjestu pokopa od generala Čačića oprostio se uime Oružanih snaga glavni inspektor obrane general pukovnik Marijan Mareković. Uoči počasnog plotuna, kojim je pozdravljen preminuli hrvatski general, general Mareković je zaključio: "Prerano je otisao u vječnost, njegova dobrota i plemenitost ostat će nam u trajnoj uspomeni". Misa zadušnica za tragično preminulog generala Čačića služena je u župnoj crkvi "Don Ivan Bosco" u Podsusedu. ■

Dragovoljac '90. i general Oružanih snaga Republike Hrvatske Gordan Čačić: da li tražiti više od života za nas koji smo krenuli u stvaranje domovine 1990. godine. Ma, zasluzio si živjeti u djelu koje je stvoreno na sreću svih građana slobodne, samostalne i suverene Republike Hrvatske. Sjećanje na tebe, Gordane, nosit će svi iz '90-ih jer tada nas je bilo tako malo i svi smo se poznavali.

Laka ti hrvatska zemlja koju si volio i za nju se borio!

Upisao je u knjigu žalosti
načelnik GSOSRH general
zbara Josip Lucić

NATO-RACVIAC KONFERENCIJA o tranziciji vojnog osoblja

U RACVIAC-ovu sjedištu u Rakitju, od 15. do 17. prosinca održana je, u suorganizaciji NATO-a i RACVIAC-a, konferencija o tranziciji vojnog osoblja. Svrha konferencije bila je uspostava zajedničke platforme za uzajamnu razmjenu stavova i iskustava na temu tranzicije vojnog osoblja. Naglasak konferencije bio je na naučenim lekcijama u kontekstu tranzicije nacionalnih ekonomija, što je zajednički obrazac za sve zemlje regije kao i goste konferencije. Više je nego očigledno, na temelju plodnih rasprava tijekom konferencije, da tranzicija vojnog osoblja nakon prekida službe mora biti sastavni dio cjelovitog sustava upravljanja vojnim osobljem kao njegova trajna funkcija.

Po završetku konferencije, RACVIAC-ova radna skupina, sastavljena uglavnom od predstavnika ministarstava obrane zemalja jugoistočne Europe, ali i međunarodnih organizacija koje podupiru aktivnosti na području obrambene konverzije (NATO, IOM, EU TAC, OEES), nastavila je s radom sljedeća dva dana i bavila se pravnim okvirom uspostave i razvoja kvalitetnog sustava tranzicije vojnog osoblja. Snažan je dojam ostavilo izlaganje pukovnika Ulricha Knueppela o njemačkom sustavu tranzicije, koji možemo smatrati najboljom europskom praksom, o kojoj smo imali priliku nešto saznati.

N. B.

HRVATSKI ČASNICI ODLIKOVANI talijanskim Komemorativnim križem

Snimio Domagoj Vlahović

Trojica časnika OSRH od 19. prosinca nositelji su talijanskog nacionalnog odličja Komemorativni križ. Naime, toga dana je u svom zagrebačkom uredu talijanski vojni izaslanik kapetan bojnog broda Roberto Domini primio brigadira Nevena Cugelja i bojnika Tomislava Valentića te im dodijelio spomenuto priznanje. Nositelj Križa postao je i bojnik Zlatko Magdić, koji je u Kabulu.

Hrvatski časnici su odlikovanje zavrijedili svojim doprinosom održavanju međunarodne sigurnosti u sklopu vojnih operacija talijanskih OS u Afganistanu, i to od kolovoza 2006. pa do ožujka 2007.

Tijekom ceremonije kapetan Domini je podsjetio na prijateljstvo i suradnju oružanih snaga Hrvatske i Italije, te naglasio da Talijani "s velikom radošću prihvataju sestrinske OS Republike Hrvatske u NATO-u". D.V.

ZAVRŠETAK TEMELJNE OBUKE

Temeljna obuka ročnika na dragovoljnem služenju vojnog roka, koju je polazio 241 ročnik, od čega 28 vojnikinja i 213 vojnika, završila je 13. prosinca te je potom u Središtu za temeljnu obuku Požega priređeno svečano postrojavanje ročnika i djelatnika Središta.

Zapovjednik Središta pukovnik Robert Krnčević, u prigodnom oproštajnom govoru, zaželio je prvom naraštaju dragovoljnih ročnika uspješnu Specijalističku vojnu obuku, koju će nastaviti u Pješačkoj pukovniji u Đakovu.

Najbolji ročnici na dragovoljnem služenju vojnog roka nagrađeni su nagrađnim dopustom te je pročitana zapovijed o nagradama i pohvalama, koje je nagrađenima predao zapovjednik Središta pukovnik Krnčević. Za ukupno najbolje postignute rezultate na temeljnoj obuci, osim nagrađnog dopusta, zapovjednik Središta je najboljeg vojnika Krešimira Sudarića i najbolju vojnikinju Jelenu Kubušu nagradio i knjigom.

OJI

DARIVANJE KRVI U POŽEŠKOM SREDIŠTU

U Središtu za temeljnu obuku Požega, 12. prosinca održana je akcija dragovoljnog darivanja krvi. Odaziv akciji bio je iznimno velik, čak mnogo veći nego što je bila trenutačna potreba, a odazvali su joj se ročnici na dragovoljnem služenju vojnog roka i djelatnici Središta. Krv je darovalo 27 dragovoljnih ročnika i četiri djelatnika.

Akcija je održana u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem, Društvom Crvenog križa Požega, za potrebe Odjela za transfuziju Opće županijske bolnice Požega.

OJI

Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN

Dragovoljni ročnici počeli sa specijalističkom obukom na vojnom poligonu "Gašinci"

Prvih šest tjedana bit će u znaku intenzivne obuke, nakon čega slijedi jednotjedno taborovanje, na kojemu će se ocjenjivati stupanj obučenosti svakog vojnika, a posljednji, osmi tjedan bit će u znaku provjere izlaznih motoričkih sposobnosti te različitih drugih testiranja...

Šest tjedana u znaku INTENZIVNE OBUKE

Nakon uspješno provedene temeljne obuke, prvi dragovoljni ročnici naših Oružanih snaga "uhvatili su se ukoštač" sa specijalističkom obukom. Smješteni su u vojarni "Dračice" u Đakovu, a osmotrijednu specijalističku obuku provoditi će na vojnem poligonu "Gašinci". Obuka se provodi u tri faze, a svrha je osposobiti vojнике za uspješno vođenje borbe u različitim taktičkim uvjetima kombinirajući paljbu i pokret, obučiti ih kako se kretati na bojištu, obraniti, uspješno provesti napad...

Prvih šest tjedana bit će u znaku intenzivne obuke, nakon čega slijedi jednotjedno taborovanje, na kojemu će se ocjenjivati stupanj obučenosti svakog vojnika, a posljednji, osmi tjedan bit će u znaku provjere izlaznih motoričkih sposobnosti te različitih drugih testi-

ranja. Ročnici su s obukom započeli odmah po dolasku u Đakovo. Tijekom prvog tjedna obuka se provodila u đakovačkoj vojarni, a osim što su zadužili naoružanje provedene su i motoričke aktivnosti, te je na gradskim bazenima u Osijeku provedena i obuka neplivača. Drugi tjedan, kad smo ih i posjetili, već su bili na terenu i to na vojnem poligonu "Gašinci", gdje su provodili pripremna gađanja na rednom broju jedan.

Specijalističku obuku provodi Obučna bojna, čiji je zapovjednik pukovnik Stjepan Krešić, koji je ujedno i zapovjednik vojarne "Dračice".

Pukovnik Krešić je zadovoljan razinom temeljnih vještina koje su ročnici usvojili tijekom obuke u Požegi. Potvrđio je i da su motivirani te da je najveći broj njih na inicijalnom testiranju, koje je provedeno

neposredno po njihovu dolasku u Đakovo, izrazio želju da nakon odsluženja vojnog roka ostane u Oružanim snagama. Iznimka nisu ni devetnaestogodišnjaci Tanja Husaina iz Novog Marofa i Tomislav Baličević iz Đakova. Tomislav je na specijalističku obuku došao s dobrim dojmovima iz Požege. Kaže da je u Đakovu veća stega, što se moglo i očekivati jer je ipak riječ o specijalističkoj obuci. "Na dragovoljno služenje vojnog roka prijavio sam se isključivo zato što želim ostati u Hrvatskoj vojsci i prezadovoljan sam", zaključio je. Tanja je obuku ocijenila zanimljivom, zadovoljna je iako je, kaže, očekivala da obuka bude još zahtjevnija. Vojska ju je oduvijek zanimala, svoju profesionalnu budućnost želi graditi u Oružanim snagama, a što bi voljela raditi odlučit će kad se više upozna s vojnom organizacijom. ■

U sastavu brigade, koja je u svojim redovima naslijedila i slavna imena legendarnih ratnih postrojbi te nekadašnjih gardijskih brigada, uz iskusni kadar iz Domovinskog rata stasaju i mladi vojnici, a jedna je od njihovih ključnih zadaća zajedničkim snagama očuvati mir u svijetu

TIGROVI, GROMOVI, PAUCI I VUKOVI - za mir u svijetu

Jedna od značajnijih promjena nastala kao rezultat posljednjeg preustroja hrvatskih Oružanih snaga jest gašenje dotad postojećih gardijskih brigada i ustrojavanje dviju novih – oklopno-mehanizirane i motorizirane, koju predstavljamo u ovom broju.

Brigada za mirovne operacije

Gardijska motorizirana brigada ustrojena je u skladu s Dugoročnim planom razvoja OSRH-a, a preustroj je trajao točno godinu dana, od 1. travnja 2007. do 31. ožujka 2008. U sastav novoustrojene brigade ušle su neke bivše gardijske brigade, i to 1. i 4. gbr te dijelovi 2. gbr, kao i nekoliko postrojbi iz sastava nekadašnjeg 1., 4. i 5. korpusa Hrvatske kopnene vojske. Valja napomenuti da je ranijim preustrojem nekadašnja 9. gbr već bila inkorporirana u 1. gbr, koja je potom postala dio ove novoustrojene Gardijske motorizirane brigade, što pojašnjava nazive pojedinih bojni iz njezina sastava. Naime, među dvanaest ustrojenih cjelina brigade nalazimo i bojne koje nose imena nekadašnjih gardijskih brigada, jer se i na taj način želio očuvati spomen na te legendarne ratne postrojbe. Tako Gardijska motorizirana brigada u svom sastavu ima dvije mehanizirane bojne, koje nose naziv *Tigrovi* i *Gromovi*, te dvije motorizirane bojne – *Vukovi* i *Pauci*. Uz te četiri, ima još Topničko-raketnu i Inženjerijsku bojnu te Bojnu PZO-a, kao i četiri satnije – Zapovjednu, Izvidničku i Logističku te Satniju veze. Tu je, dakako, i Zapovjedništvo brigade, na čijem je čelu brigadir Mladen Fuzul, a načelnik Stožera je brigadir Tihomir Kundid.

Brigada je razmještena na više lokacija - sjedište Zapovjedništva je u Kninu, kao i 2. motorizirane bojne *Pauci* te svih samostalnih satnija; 1. i 2. mehanizirana bojna, *Tigrovi* i *Gromovi*, nalaze se u Petrinji, 1. motorizirana bojna *Vukovi* u Gospiću, Topničko-raketna u Karlovcu, Bojna PZO-a u Benkovcu, a Inženjerijska u Kninu i Sinju. Prema planu za iduću godinu, inženjerija će se potpuno preseliti u Sinj, a Topničko-raketna bojna na vojni poligon u Slunj.

U razgovoru s brigadirom Fuzulom saznali smo koja je namjena ove brigade te njezine najvažnije zadaće. Brigadir je istaknuo da su preustrojem preuzele sve obvezne i zadaće postrojbi iz kojih je nastala Gardijska motorizirana brigada, a čiji su sljednici. Najvažnija zadaća brigade jest organizacija i provedba borbeno usredotočene obuke, a jedna je od ključnih zadaća priprema odnosno obučavanje i opremanje snaga za sudjelovanje u međunarodnim vojnim vježbama i misijama potpore miru. Prema riječima zapovjednika brigade, oni su dužni provesti partnerski cilj za razinu pješačke bojne, s dijelom snaga provoditi nadzor i zaštitu sredstava ratne mate-

rijalne doknade te objekata vojne infrastrukture na području odgovornosti, kao i pružiti potporu provedbi civilno-vojnog školovanja. Dio snaga uvijek treba biti u pripravnosti za djelovanje u slučaju većih vremenskih nepogoda. Osim toga, dužni su osigurati potporu obuci i vježbama svih postrojbi OSRH-a te pripremati dio snaga deklariranih za međunarodne mirovne vojne operacije. Trenutačno je aktualno sudjelovanje pripadnika brigade u misijama ISAF u Afganistanu i UNDOF na Golanskoj visoravni. U posljednjoj izmjeni snaga za ISAF, prvi put je upućen rang satnije, i to iz bojni *Vukovi* i *Pauci*, a ubuduće se planira upućivati cijela satnija iz sastava jedne bojne te se za iduću rotaciju pripremaju pripadnici bojne *Tigrovi*. Za razliku od ISAF-a, gdje su pripadnici OSRH-a angažirani već dulje vrijeme, u misiji UNDOF dosad je izvršena tek jedna rotacija. U drugoj rotaciji, na Golansku visoravan potkraj studenoga otišli su pripadnici bojne *Gromovi*, a brigadir Fuzul ističe da se, uz spomenute četiri bojne, za mirovne misije pripremaju i pripadnici Inženjerijske i

Uz sudjelovanje u mirovnim misijama, pripadnici brigade imaju i mnoge druge zadaće, među kojima su i one iz područja civilno-vojnih odnosa

Topničko-raketne bojne te Bojne PZO-a, koji bi također trebali sudjelovati u UNDOF-u, kao i Izvidnička satnija i Satnija veze. Dakle, sve postrojbe unutar Gardijske motorizirane brigade sudjeluju ne samo u pripremi i obuci, nego i u provedbi mirovnih vojnih operacija. Ističući kako su ponosni što su se uspjeli reorganizirati na takav način, brigadir Fuzul je napomenuo da na generiranju snaga u misijama inzistira i zapovjednik HKoV-a general pukovnik Mladen Kruljac.

Sudjelovanje u vojnim vježbama

Uz sudjelovanje u mirovnim misijama, pripadnici brigade imaju i mnoge druge zadaće, među kojima su i one iz područja civilno-vojnih odnosa, poput sudjelovanja u protupožarnoj zaštiti i inženjerijsko-građevinskim radovima, ponavljajući u saniranju posljedica Domovinskog rata. U protekloj godini sudjelovali su i u nizu vojnih vježbi, od kojih su neke već tradicionalne, poput one za upućivanje snaga u ISAF. Ona se održava dvaput godišnje, neposredno pred odlazak u misiju, kao završno testiranje deklariranih snaga, a u organizaciji se izmjenjuju dvije gardijske brigade, ovisno o tome čija je rotacija na redu. U tradicionalne vježbe ubraja se i *Guardex* odnosno *Cromin*, koji se provodi u suradnji s Nacionalnom gardom Minnesota, zatim vježba *Štit*, u kojoj su također angažirani dijelovi brigade, kao i brojne manje vježbe te bojna gađanja na kojima sudjeluju, a u koja će ove godine biti uključeni i dijelovi brigade koji dosad nisu imali priliku sudjelovati u gađanjima. Pripadnici Gardijske motorizirane brigade uvođuju se na vježbalištima u Slunju i Gašincima te na Bralovcu, a u tijeku je i uređenje prostora u Petrinji na kojemu će biti pješačko strelište te svojevrsnog poligona za

GARDIJSKA MOTORIZIRANA BRIGADA

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

uvježbavanje vozača borbenih oklopnih vozila Patria. Vozači iz sastava 1. i 2. mehanizirane bojne, u kojima će biti ta vozila, već su prošli obuku u Finskoj. U bojnu Tigrovi stiglo je prvih šest vozila, a preostalih petnaest trebalo bi doći tijekom ove godine.

Bogata međunarodna suradnja

Brigada se može pohvaliti i bogatom međunarodnom suradnjom, a za taj dio zadužen je bojnik Tonći Čugura, koji je sudjelovao u misijama MINURSO u Zapadnoj Sahari i ISAF u Afganistanu, gdje je bio i zapovjednik 3. OMLT-a. Istaknuo je bilateralnu suradnju s Austrijom i Slovenijom te Poljskom u različitim segmentima, a uz to su u protekloj godini zabilježili i posjet rumunjskog izaslanstva te švicarske vojne akademije, kao i dočasničkog lanca NATO zemalja. Međunarodna suradnja realizira se i kroz razne druge oblike poput sudjelovanja u vojnim vježbama te na tečajevima i seminarima, kao i u drugim oblicima izobrazbe. Što se školovanja općenito tiče, brigadir Fuzul kaže da se pripadnici brigade upućuju, u skladu s potrebama i uvjetima, na sve razine vojne izobrazbe, napominjući da su im, s obzirom na angažman u mirovnim misijama, prioritetni strani jezici. U tu svrhu nastoje osposobiti i dva fonolaboratoriјa, u Petrinji i Kninu. Naime, prema Dugoročnom planu razvoja, Gardijska motorizirana brigada u cijelosti treba biti spremna za sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama. Zapovjednik brigade ističe da su u protekle dvije godine na tom planu učinili mnogo te izražava uvjerenje da će do kraja ove godine svi pripadnici brigade biti osposobljeni za tu zadaću i napominje da sve zadaće, uključujući sudjelovanje u mirovним misijama, izvršavaju uz potporu nadređenog im Zapovjedništva HKoV-a.

U sastavu brigade, koja je u svojim redovima naslijedila i slavna imena legendarnih ratnih postrojbi, uz iskusni kadar iz Domovinskog rata, uglavnom dočasnički i dijelom časnički, stasaju i mladi vojnici. Zapovjednik brigade ističe njihovo uspješno integriranje među starije kolege, dodajući da upravo ta kombinacija daje izvrsne rezultate. Da je to uistinu tako potvrđuje i njihovo zajedničko sudjelovanje u mirovnim misijama, na ponos Oružanim snagama i cijeloj Hrvatskoj te u slavu legendarnih postrojbi čija imena i danas s ponosom nose. ■

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE**

u suradnji s učilištima raspisuje:
NATJEČAJ

Za stipendiranje studenata/studentica viših godina preddiplomskih i diplomskih studija u RH, od akademске godine 2008./2009. na:

1. SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

1. Fakultet elektrotehnike i računarstva
 - svi preddiplomski i diplomski studiji
2. Fakultet strojarstva i brodogradnje
 - svi preddiplomski i diplomski studiji
3. Medicinski fakultet
 - integrirani preddiplomski i diplomski studij medicine
4. Fakultet organizacije i informatike, Varaždin
 - svi preddiplomski i diplomski studiji

2. SVEUČILIŠTU U SPLITU

1. Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
 - preddiplomski i diplomski studiji: - elektrotehnika i informacijska tehnologija,
 - strojarstvo
 - računarstvo
2. Medicinski fakultet
 - integrirani preddiplomski i diplomski studij medicine

3. SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

1. Medicinski fakultet
 - integrirani preddiplomski i diplomski studij medicine
2. Elektrotehnički fakultet
 - svi preddiplomski i diplomski studiji
3. Građevinski fakultet
 - svi preddiplomski i diplomski studiji

4. Strojarski fakultet, Slavonski Brod
 - svi preddiplomski i diplomski studiji

4. SVEUČILIŠTU U RIJECI

1. Medicinski fakultet
 - integrirani preddiplomski i diplomski studij medicine
2. Građevinski fakultet
 - svi preddiplomski i diplomski studiji
3. Tehnički fakultet
 - svi smjerovi preddiplomskih i diplomske studije
4. Pomorski fakultet
 - preddiplomski studij:
 - nautika i tehnologija pomorskog prometa
 - brodostrojarstvo
 - elektrotehnička i informatička tehnologija u pomorstvu

5. SVEUČILIŠTU U ZADRU

1. preddiplomski studij brodostrojarstva i tehnologija pomorskog prometa
2. preddiplomski studij nautika i tehnologija pomorskog prometa

6. VELEUČILIŠTU U SLAVONSKOM BRODU

1. Stručni studij proizvodnog strojarstva

7. VELEUČILIŠTU VELIKA GORICA S PRAVOM JAVNOSTI

1. Stručni studij Održavanje zrakoplova
2. Stručni studij Održavanje motornih vozila
3. Stručni studij pirotehnologije

8. VELEUČILIŠTU U KARLOVCU

1. Stručni studij mehatronike
2. Stručni i specijalistički diplomski studij strojarstva
 - sva usmjerenja

9. VELEUČILIŠTU U VARAŽDINU

1. Stručni studij elektrotehnike
 - smjer automatizacija
2. Stručni studij proizvodno strojarstvo
3. Stručni studij graditeljstvo

**NAKON DIPLOMIRANJA
NUDIMO:**

- SIGURAN POSAO I SIGURNA PRIMANJA

- MOGUĆNOST STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA
- STIMULATIVNI SUSTAV PROFESIONALNOG RAZVOJA
- MOGUĆNOST SUDJELOVANJA U DOMAĆIM I MEĐUNARODnim PROJEKTIMA

UVJETI:

- isključivo državljanstvo Republike Hrvatske
- rođen(a) 1984. godine ili poslije
- upisana odgovarajuća godina redovitog studija u akademskoj godini 2008./09. uz plaćanje ili bez plaćanja
- odgovarajući rezultati na pregledu za novake (samo za muškarce)

Kandidati/kandidatkinje trebaju dostaviti:

- zamolbu sa životopisom adresom i brojem telefona
- presliku domovnice, rodnog lista, vojne iskaznice (samo za muškarce)
- uvjerenje o nekažnjavanju, ne starije od 6 mjeseci
- potvrdu o upisanju odgovarajuće godini na fakultetu ili veleučilištu navedenom u natječaju

Presliku dokumenta nije potrebno ovjeravati kod javnog bilježnika. Nakon završenog odabira dokumenti se ne vraćaju kandidatima koji nisu ispunili sve potrebne uvjete natječaja.

Originalni dokumenti bit će traženi samo od odabranih kandidata nakon konačnog odabira.

Rok za podnošenje prijava je **9. siječnja 2009.**

Prijave se dostavljaju pisanim putem u:

**Personalnu službu
Ministarstvo obrane
Stančićeva 6, 10000 Zagreb**

Informacije u svezi natječaja mogu se dobiti na:

- www.morh.hr i u Personalnoj službi MORH-a na telefonu **01/4568-767 i 01/4567-545**

Pripremio Igor SKENDEROVIC

SLOVAČKA KUPUJE C-27J SPARTAN

Nakon provedenog natječaja, slovačko ministarstvo obrane dalo je svoj prijedlog nabave novih srednjih taktičkih transportnih aviona C-27J, koje proizvodi talijanska tvrtka Alenia Aeronautica. Za tu nabavu pretpostavlja se kako će Slovačka potrošiti oko 112 milijuna američkih dolara, što bi moglo odgovarati nabavi 4 aviona. Pretpostavlja se kako će Slovačka ishoditi i offset aranžman za svoje gospodarstvo od bar 100% od ugovorene nabavne cijene aviona. Novim transportnim avionima Slovačka će zamijeniti postojeću flotu zastarjelih Antonova An-26.

U nizu razloga koji su pomogli u dovođenju slovačke odluke su taktičko-tehnische odlike Spartana - NATO interoperabilnost, suvremena avionika, STOL (Short Take Off and Land) mogućnosti, dolet, nosivost, krstareca brzina, prilagodljivost različitim vojnim i civilnim potrebama, kao i mogućnost polijetanja i slijetanja na slabo pripremljene piste.

ŠVEDSKI SK60 OSTAJU DO 2017.

Švedski Saab potpisao je 19. prosinca 2008. ugovor s FMV-om, švedskom obrambenom agencijom za opremanje i nabavu, vrijedan oko 115 milijuna američkih dolara. Ugovor se odnosi na održavanje 106 lakih mlaznih školskih borbenih aviona SK60, koji bi u operativnoj uporabi trebali ostati do sredine 2017. godine. Razlog zbog čega se Švedska odlučila na ovo produljenje je puno zaživljavanje europskog programa za naprednu obuku pilota (AEJPT - Advanced European Jet Pilot Training), koji bi, prema očekivanjima, trebao krenuti 2015., provođenjem obuke na mlaznim školskim borbenim avionima M-346, koje proizvodi Alenia Aeronautica. AEJPT program uključuje više europskih zemalja poput Austrije, Belgije, Finske, Francuske, Grčke, Italije, Portugala, Španjolske i Švedske.

Laki školski borbeni avion SK60 ušao je u operativnu uporabu 1967., kao zamjena za avione De Havilland Vampire. Švedsko ratno zrakoplovstvo kupilo je 150 aviona SK60, dok je 40 aviona s izvoznom oznakom Saab 105Ö prodano austrijskom ratnom zrakoplovstvu, gdje se i danas rabe za obuku vojnih pilota.

NA POMOLU DRUGA EUROPSKA POBJEDA JSF-A

F-35 Lightning II, poznat i kao Joint Strike Fighter, najbolje ispunjava operativno-tehnische zahtjeve koje je postavila Nizozemska kao budućeg nasljednika postojeće flote nizozemskih borbenih aviona F-16. Takvi navodi stoje u preporuci koju je nizozemsko ministarstvo obrane krajem prosinca 2008. poslalo nizozemskom parlamentu, od kojega se očekuje konačno donošenje odluke o nabavi novog borbenog aviona za kraljevsko nizozemsko ratno zrakoplovstvo.

Kandidati na nizozemskom usporednom vrednovanju taktičko-tehnichkih odlika, ko-

je je započeto još 2001., jesu F-16E/F, F-35 i Gripen NG. Ono što je znakovito, po drugi put u proteklih mjesec dana, nakon gotovo istovjetne norveške odluke, jesu navodi kako upravo F-35 Lightning II najbolje zadovoljava nacionalne taktičko-tehnische kriterije, a posebice glede kvalitete/mogućnosti aviona, nabavne cijene, cijene operativnih troškova, te rokova isporuke.

Najviše razloga za nezadovoljstvo takvom nizozemskom preporukom ima švedski Saab, koji svoj Gripen NG smatra jedinim prihvatljivim borbenim avionom nove generacije.

NOVI UGOVOR ZA NAVISTAR

Američka tvrtka Navistar Defense sklopila je ugovor s američkom vojskom vrijedan 362 milijuna dolara o isporuci 400 oklopnih vozila MaxxPro koja spadaju u kategoriju MRAP (Mine Resistant Ambush Protected). Riječ je o modificiranoj inačici MRAP vozila nazvanoj M-ATV (MRAP -All Terrain Vehicle) kod koje je znatno povećana sposobnost svladavanja teških slabo prohodnih terena. Proizvodnja nove serije vozila počet će u siječnju 2009., odmah nakon okončanja isporuke prethodne serije od 822 vozila. Zadnja bi se vozila kupcu trebala isporučiti do kraja svibnja 2009. MaxxPro je jedno od najzastupljenijih MRAP vozila, a Navistar zbog dobre proizvodne baze može u kratkom vremenu isporučiti ugovorenu količinu vozila.

M. PETROVIĆ

Foto: Navistar Defense

17

NOVA INAČICA FUCHSA

Tvrta Rheinmetall je predstavila najnoviju inačicu višenamjenskog vozila Fuchs (ime za njemačko tržište, za izvoz se može susresti ime Fox). Nova inačica ima oznaku Fuchs 1A8. Najveća je pozornost posvećena povećanju razine zaštite od eksplozivnih naprava. Jedna od velikih prednosti kod najnovije inačice Fuchsa jest brza dostupnost, jer je riječ o povjerenom vozilu koje se proizvodi u niz godina, dok nova napredna vozila, ako ih se i može kupiti, treba čekati jer se proizvodnja tek uhodava.

Nova se inačica dobiva modifikacijom ranije inačice 1A7 pa je njemačka vojska u mogućnosti s malim ulaganjima brzo doći do potrebnog broja oklopnih vozila povećane razine oklopne zaštite. Njemačka je vojska zasad naručila 21 vozilo, a prva modernizirana na novi standard već su poslana u Afganistan, kao vrijedna dopuna njemačkim vojnicima. Modifikacija svih vozila okončana je krajem 2008. godine. Nova će inačica osobito ojačati sposobnosti njemačkih vojnika za učinkovito djelovanje u urbanom okružju.

M. PETROVIĆ

KANADA ŠALJE CC-115 BUFFALO U MIROVINU

Krajem prosinca 2008. kanadski dnevni list Toronto Star objavio je kako kanadsko ministarstvo obrane početkom 2009. namjerava pokrenuti natječaj za nabavu novih SAR (Search and Rescue) aviona, odnosno zamijeniti postojeću flotu SAR aviona CC-115 Buffalo. Prema najavama Kanada će nabaviti 15 novih aviona, za čiju kupnju će, prema određenim procjenama, biti potrebno izdvojiti oko 1,5 milijarde kanadskih dolara odnosno dodatne 1,5 milijarde kanadskih dolara za održavanje aviona u sljedećem dvadesetogodišnjem razdoblju.

Prema očekivanjima kanadske zrakoplovne javnosti, dva glavna suparnika na predstojećem natječaju su EADS CASA C-295M i Alenia Aeronautica C-27J Spartan (nedavni pobjednik američkog JCA natječaja). Kao glavne adute C-295M navodi se vrlo dobra upravljivost aviona na malim visinima i pri malim brzinama, dulji transportni prostor u koji je moguće smjestiti više osoba ili sanitetskih nosila, manji operativni troškovi te vrlo dobra iskustva američke obalne straže koja rabi CASA-ine avione pod oznakom HC-144A Ocean Sentry. Prednosti C-27J Spartana su komplementarnost sa C-130J Herculesom koji je Kanada nedavno naručila, veća nosivost, jači motori, veći dolet, vrlo dobra iskoristivost i prilagodljivost različitim tipovima misija, kako vojnih tako i civilnih.

Igor SKENDEROVIC

Foto: Rheinmetall

Foto: GDUK

FRES USPORAVA

Britanska je vlada prekinula pregovore s tvrtkom General Dynamics o privremenom izboru oklopnog vozila Piranha V kao vozila u sklopu programa FRES. Prioritet će vjerojatno biti prebačen na druga vozila. Razlog prekida pregovora jest nemogućnost dviju strana da se dogovori komercijalni ugovor u sklopu trenutačne strategije naba- ve britanskog ministarstva obrane.

Planovi nabave se nastoje prilagoditi kako bi se omogućilo jednostavnije financiranje programa, osobito u prvim godinama. Cilj je optimizirati planove kako bi se dobilo što više za uloženi novac. Na području oklopnih vozila situacija je sad promijenjena tako da je prioritet nabava novog gusjeničnog izvidničkog vozila te modernizacija borbenog vozila pješaštva Warrior. Izvidničko se vozilo u službi očekuje godine 2013.

M. PETROVIĆ

ODGOĐENA DOSTAVA USS INDEPENDENCEA (LCS-2)

Američka tvrtka General Dynamics Bath Iron Works objavila je kako je dostava prvog ratnog broda za priobalnu borbu trimaranske forme (LCS - Littoral Combat Ship) u novoj klasi ratnih brodova za američku ratnu mornaricu, Independence (LSC-2) odgođena do 2009. U skladu s ranjom objavom, ovaj aluminijski div, istisnine 3000 t, trebao je biti isporučen do kraja prošle godine. Izjavom za medije, američka je mornarica primila na znanje novonastalu situaciju, no nije htjela otkriti koji je glavni, ali i ostali mogući razlozi tome.

Brod Independence je porinut u Austalovom brodogradilištu u Mobileu u travnju 2008., nakon čega je smješten uz opremnu obalu kako bi se okončala faza opremanja brodskih sustava i prostora. Kršten je početkom listopada prošle godine.

M. PTIĆ GRŽELJ

TOPNIČKI OBUČNI SUSTAV ZA ESTONIJU

Estonska je vojska od švedske tvrtke Saab Training Systems naručila napredni taktički topnički obučni sustav. Naručena instalacija omogućava praktičnu izobrazbu osoblja, a uz topnička oružja omogućava i trening s vozilima kojima se topnici služe. Sustav omogućava izobrazbu za izravno i neizravno paljbeno djelovanje. Omogućeno je nadgledanje i nadzor vježbovnog scenarija pa je zato instrutorima lakše ocijeniti polaznike i otkriti koje dijelove njihovih znanja i vještina treba dodatno uvježbati i usavršiti.

Topnički obučni sustav treba omogućiti kvalitetno uvježbavanje topnika na vrlovjernom modelu koji se minimalno razlikuje od stvarnosti te omogućava visoku vjernost i pruža vojnicima najbolji uvid u to kako njihov posao izgleda u stvarnosti.

M. PETROVIĆ

Foto: Eesti Kaitsevägi

INDONEZIJSKO-KOREJSKA POGODBA

Indonezija priprema akviziciju dviju južnokorejskih podmornica koje tvore razmjenu vojne opreme vrijednu čak 1 milijardu dolara. Indonezijska mornarica trenutačno raspolaže dvjema moderniziranim podmornicama Type 209/1300, a proširenje podmorničkih snaga predviđeno je dvjema podmornicama klase Chang Bogo (Type 209/1200) koje se grade u brodogradilištu Daewoo Engineering prema projektu HDW-a. Zauzvrat, Južna Koreja trebala bi primiti jedan mornarički patrolni zrakoplov.

Još je uvijek nepoznato hoće li Indoneziji biti dostavljene bivše podmornice južnokorejske mornarice, Chang Bogo i Yi Chon ili će biti izgrađene nove. Korejski izvori navode kako je pogodbom uključen transfer tehnologije, što nagovještava mogućnost gradnje podmornica Type 209/1200 u Indoneziji.

M. PTIĆ GRŽELJ

TRANSFER FREGATE KLASE OLIVER PERRY

Američka ratna mornarica ponudila je Pakistanu transfer jedne fregate klase Olivier Perry (oznake FFG 7), iako postoji zahtjev za nabavom svih šest brodova u klasi. Pakistanski interes za ovim višenamjenskim fregatama datira iz 2005., kada su im ponuđene dvije fregate radi jačanja mornaričkih površinskih snaga. Američki Kongres zaprimio je zahtjev za autorizacijom transfera za fregatu USS McInerney (FFG 8) u 2010.

Trenutačno postoje naznake za ugradnjom sustava za vertikalno lansiranje projektila, eventualno Mk 41 tvrtke Lockheed Martin, ali bi fregate trebale djelovati s projektima ESSM. Raytheonov sustav Mk 48 ostaje i dalje kao inačica. Prvi put od rata s Indijom 1965., Pakistan je otkrio vojni proračun u iznosu od 4,4 milijarde dolara, od čega, najmanji dio, 439 milijuna odlazi za potrebe mornarice.

M. PTIĆ GRŽELJ

MRAP ZA ŠPANJOLSKU

Španjolska je naručila početnu seriju od 100 vozila RG-31 iz kategorije MRAP, a za opremanje postrojbi koje sudjeluju u mirovnoj operaciji u Afganistanu. Vozila su naručena od britanske tvrtke BAE Systems, a načinit će ih južnoafrička podružnica OMG. Vozila će se najprije isporučiti španjolskoj tvrtki General Dynamics Santa Barbara Sistemas koja će ih opremiti komunikacijskom opremom prema standardima španjolske vojske te besposadnom oružnom stanicom izraelskog proizvođača Rafael. Sav posao oko opremanja prve serije vozila trebao bi se okončati do kraja 2008., a zadnja bi vozila trebala biti isporučena do sredine 2009. godine.

M. PETROVIĆ

Poslije II. svjetskog rata i u napetom kontekstu Hladnog rata, obrana Europe je dugo vremena bila u djelokrugu NATO-a. U doba rađanja Europske zajednice prva njezina težnja bila je ekonomska međuvisnost nužna za obnovu i izgradnju poslijeratne Europe

OJAČATI EUROPSKU OBRANU

Do današnjeg dana, 21 vanjska operacija provedena od 2003. godine svjedoči o dugom putu koji je prijeđen u sklopu Europske sigurnosne i obrambene politike

Osnovana 1948., te izmijenjena 1954., nakon neuspjelog pokušaja osnivanja Europske obrambene zajednice, Zapadnoeuropska unija, jedina europska organizacija zadužena za obrambena pitanja, dugo je vremena bila ostavljena po strani od vlada zemalja koje su bile slabo umiješane. No, u tom su sklopu u lipnju 1992. godine definirane misije iz Petersberga, koje pomažu u prilagodbi obrambenih aparata, naslijeđenih iz Hladnog rata, u obliku snaga koje se mogu prebaciti i koje služe za pokrivanje širokog spektra intervencija.

Ipak, teškoće s kojima se Europska unija susrela prilikom osiguravanja sigurnosti na vlastitom kontinentu za vrijeme jugoslavenske krize '90. godina pokrenule su odlučnu svijest o nužnosti promjene označenu samitom u Saint-Malou u prosincu 1998., na kojem su Francuska i Velika Britanija postavile kamen temeljac Europske sigurnosne i obrambene politike (ESDP). Ona se definira kao sposobnost Euroljana da se uhvate ukoštač s

krizama različitog karaktera i čimbenicima nesigurnosti na europskom kontinentu i u njegovoј okolini. Europska vijeća koja su uslijedila privela su kraju teoretičaraciju projekta te su osnovala stalne i stabilne političke i vojne strukture, koje se uključuju u proces odlučivanja europskih institucija.

Do današnjeg dana, 21 vanjska operacija provedena od 2003. godine svjedoči o dugom putu koji je prijeđen u sklopu Europske sigurnosne i obrambene politike. Još jučer su europski vojnici intervenirali u BiH, Jugoslavenskoj Republici Makedoniji ili u Demokratskoj Republici Kongo u svrhu promicanja mira i sigurnosti. Danas su oni nazočni u Čadu ili u Bosni i Hercegovini, a policijski i pravni stručnjaci daju svoj doprinos u Iraku, na Kosovu, na palestinskom teritoriju ili u Afganistanu kako bi uspostavili pravno stanje.

Pojedinačni uspjesi ipak ostaju nedovoljni u pogledu izazova što ih postavlja svijet, koji je u stanju neprekidnih promjena, kojima se

Pripadnici OSRH u mirovnoj misiji EUFOR-Čad

naše sposobnosti moraju prilagoditi. Upravo je u tom kontekstu Francuska željela postaviti Europsku sigurnosnu i obrambenu politiku kao jedan od prioriteta predsjedanja Europskim vijećem u drugom polugodištu 2008. Ova "premijera" u povijesti Europske unije, međutim, bila je započeta mnogo prije i usvojena u atmosferi uskih konzultacija sa svim državama članicama. Osnovan na konkretnim i pragmatičnim inicijativama, program francuskog predsjedanja (FPEU) u pogledu sigurnosti i obrane posebno sadrži i tri podosta originalne zadaće.

Kao prvo, Europska sigurnosna strategija (ESS) usvojena 2003. ažurirana je, preispitana i nadopunjena kako bi se u obzir uzeo ostvareni razvoj u Europi te pojava novih globalnih prijetnji, primjerice širenje oružja za masovno uništenje, terorizam, organizirani kriminal, cyber-kriminal ili čak klimatske promjene. Ovim se dokumentom, kojim Euroljani ocjenjuju i preuzimaju odgovornost u pogledu

sigurnosti, uviđa potreba da Europska unija bude još sposobnija, koherentnija i aktivnija u ovom području.

Francusko predsjedanje EU-om ujedno je bilo i prilika za jačanje europskih civilnih i vojnih sposobnosti upravljanja krizama te prilika za njihovu prilagodbu realnom stanju. "Globalni cilj" ESDP-a za 2010., određen još 1999., koji spominje sposobnost EU-a da u roku od 60 dana i na najmanje godinu dana rasporedi do 60 000 vojnog osoblja i 10 500 civila, bio je nanovo potvrđen. U međuvremenu je taj cilj prilagođen stvarnom stanju, točnije razrađen u više tipova operacija koje odgovaraju najvjerojatnijim scenarijima, obuhvaćajući misije od isključivo civilnih do tipično vojnih, primjerice operacije brzog odgovora. Isto tako, projekt ujedinjenja vojnog i civilnog planiranja, pri čemu se zadržavaju posebna zapovjedništva, svjedoči o konkretnoj namjeri da se globalno odgovori na višestruke izazove pojedine krize.

Pojedinačni uspjesi ipak ostaju nedovoljni u pogledu izazova što ih postavlja svijet, koji je u stanju neprekidnih promjena, kojima se naše sposobnosti moraju prilagoditi

EUROPSKA SIGURNOST

Ured francuskog vojnog izaslanika u RH

FOTO: Bojna za specijalna djelovanja

Francusko predsjedanje je unaprijedilo interoperabilnost te povećalo stupanj vjerodostojnosti operativnih sposobnosti EU-a pomoću politički privilegiranih "snažnih, fleksibilnih i interoperabilnih" projekata, kao što su :

- EATF, European Air Transport Fleet, točnije stvaranje vojne zračne transportne flote otvorene svim članicama Europe, čiji bi temelj bio avion za europski prijevoz A400M;
- francusko-britanska inicijativa- koja predlaže - posebice srednjoeuropskim zemljama - modernizaciju helikoptera i dodatnu obuku posada kako bi zadovoljili nestašicu transportnih helikoptera na mjestima operacija;
- projekt stvaranja europske aeronačne grupacije;
- plan usklađivanja istraživanja i razvoja (R&D) u području naoružanja.

Naposljetku, ideja vojnog ERASMUS programa pružit će mladim kadetima mogućnost usavršavanja na akademijama u inozemstvu u mnogo širem okviru nego dosad. Ova inicijativa, zajedno s paralelnim jačanjem akademija europske sigurnosti i obrane, omogućiće

će postupan razvoj interoperabilnosti razmjenom vojne kulture.

Treća važna zadaća predstavljena za vrijeme francuskog predsjedanja očituje se naglašavanjem volje za partnerstvo i komplementarnost EU-a i NATO-a. Budući da prijašnji sporazumi predviđaju konzultacije i moguću suradnju među dvjema organizacijama, veća sinergija se trenutačno traži u poštivanju autonomne odluke svake od dviju organizacija. Ovo je partnerstvo nadopunjeno politikom podrške EU-a Afričkoj uniji, ali isto tako europskom susjedskom politikom koja se tiče Mediterana, započetom stvaranjem Unije za Mediteran.

Potreban konsenzus za donošenje

odлуka u Europi dvadesetsedmorice te obvezan prolaz kroz zamršene birokratske procedure ipak ne umanjuje sposobnost Europske unije za brzu reakciju. Kriza na Kavkazu u kolovozu 2008. godine navela je EU da rasporedi u Gruziji u samo nekoliko tjedana jednu civilnu promatračku misiju (EUMM), sastavljenu od nešto više od 300 ljudi. Isto tako, prva pomorska operacija EU-a u somalskim vodama radi zaustavljanja piratskih aktivnosti (EU NAVCO-Atalanta) organizirana je i pokrenuta u jedva tri mjeseca.

Jasno je vidljivo da je novi uzlet koji je francusko predsjedanje dalo Europskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici plod zajedničkog rada te da će Europska obrana ojačati jedino ako postane sastavni dio ne samo trajnog nego i proširenog procesa. U tom se kontekstu hrvatski doprinos, posebice slanje vojnika u operaciju EUFOR-Čad te policajaca u misiju EULEX na Kosovo, iznimno cijeni. Taj interes Hrvatske za pitanja EDSP-a dobrodošao je to više što će se i sada donesene odluke unutar Europske unije potpuno ticati Hrvatske u skoroj budućnosti. ■

Zrakoplovne su baze, zbog svoje veličine te prisutnosti skupih i osjetljivih letjelica, "zahvalni" ciljevi. Zbog toga se za njihovu zaštitu rabe najsuvremeniji i najskuplji sustavi

Kako zaštитiti ZRAKOPLOVNE BAZE?

Rat protiv terorizma i potreba djelovanja s djelomično uređenih zrakoplovnih baza nametnuli su problem njihove učinkovite zaštite. Koliko je to teško pokazuje i sukob koji se 14. srpnja 2008. zbio u afganistanskoj pokrajini Kunar, što graniči s Pakistanom. Tog je dana nekoliko stotina pobunjenika napalo privremenu nadzornu točku koju je držalo 45 američkih vojnika iz 173. zrakoplovne brigade i 25 vojnika afganistanske vojske. Rezultat je bio sukob s najvećim brojem žrtava na američkoj strani u zadnje tri godine djelovanja u Afganistanu - devet mrtvih i čak 15 ranjenih vojnika.

Američki načelnik združenog stožera, admirал Michael Mullen rekao je da obrana nadzorne točke, koja je uspostavljena samo nekoliko dana prije, u

trenutku napada nije bila kompletirana. Osim toga napad je bolno pokazao kako pobunjenici i u Afganistanu i u Iraku imaju mogućnost otkrivanja i iskorištavanja protivničkih slabih mjesta, posebno u obrani stacioniranih snaga.

Osjetljivost vojnog osoblja na asimetrične napade već je i prije dokazana na bolan način. Tako se 23. listopada 1983. bombaš samoubojica zaletio kamionom napunjеним eksplozivom u stožer američkih marinaca, koji su trebali održavati mir u građanskim ratom razorenom Beirutu. Pritom je samo taj jedan napad odnio 241 život. Istodobno su napadnute i francuske snage, koje su u tom napadu izgubile 58 vojnika. Po gotovo istovjetnom scenariju, 25. lipnja 1996. kamion napunjen eksplozivom detoniran je na

ulazu u vojni kompleks Khobar (blizu Dhahrana u Saudijskoj Arabiji), ubivši 20 ljudi, od čega čak 19 pripadnika američkog ratnog zrakoplovstva. Pritom je što teže, a što lakše ranjeno još 372 ljudi. Napad bi bio još ubojitiji da ulaz nije bio zaštićen zaprekama načinjenim od armiranog betona, poznatima kao "New Jersey barriers", koje su teroriste prisilile da detoniraju kamion 32 metra dalje od zgrade koja je bila cilj. Nisu svi smrtonosni napadi izvedeni isključivo automobilima bombama. Podjednako smrtonosan napad zbio se 21. prosinca 2004., kad je samoubojica, obučen u odoru iračke vojske, detonirao eksploziv u blagovaonici američke baze u Iraku. Ubio je 14 američkih vojnika, pet iračkih i još pet Amerikanaca civila koji su ondje radili pod ugovorom. ■

Ponajviše zahvaljujući tome što ima američkog proizvođača (Raytheon) SHORADS (SHort-RAnge Air-Defence System) RIM-116 Rolling Airframe Missile (RAM) daleko je najpoznatiji u svom segmentu. Ali to ne znači da je i najbolji odabir, a kamoli da je jedini. Na tržištu ima, iako mnogo manje medijski eksponiranih, veći broj SHORADS-a koji su po mnogim odlikama i bolji od američkog konkurenta

ZADNJA CRTA OBRANE (II. dio)

Među najveće proizvođače SHORADS sustava ulazi i europski konzorcij MBDA, posebice njegova tvrtka Missile Systems.

Tako su za njihov PZO raketni sustav Vertical Launch (VL) Mica, koji je kao privatni projekt započeo razvoj još 2000. godine, osigurali dva izvozna ugovora. Iako je MBDA najviše nade polagao u dobivanje ugovora od francuske ratne mornarice, prvi je dobio od omanske ratne mornarice, koja će ga ugraditi na tri nova oceanska patrolna broda klase Khareef, naručena u britanskom brodogradilištu VT Shipybuilding (uskoro će ga preuzeti konzorcij BVT Surface Fleet Ltd). Drugi je ugovor dobiven od marokanske ratne mornarice, koja će VL Micama naoružati svoje tri nove SIGMA fregate, naručene u Schelde Naval Shipbildingu.

Osim VL Mica, koncern MBDA nudi i znatno potentniji, ali i skuplji, proturaketni raketni sustav Aster, te znatno jeftiniji, ali zato i manje učinkovit, raketni sustav Mistra/Tetral. Kako VL Mica rabi okomite lansere, ne zahtijeva velike i složene pokretne lansere koji zauzimaju prostor na palubama. Okomito lansiranje omogućava i jednostavnije djelovanje protiv

Okomito lansiranje omogućava i jednostavnije djelovanje protiv više ciljeva koji dolaze iz različitih pravaca, jer svaki lansirani projektil ima područje djelovanja od 360 stupnjeva

više ciljeva koji dolaze iz različitih pravaca, jer svaki lansirani projektil ima područje djelovanja od 360 stupnjeva.

Konzorcij MBDA često naglašava da sustav VL Mica, zahvaljujući okomitom lansiranju, osigurava učinkovitu obranu od svih vrsta opasnosti (prije svega se misli na protubrodske vodene projektile), posebice tijekom djelovanja u priobalnim i, kako kažu, "ekstremno litoralnim" područjima.

Zbog toga je VL Mica namijenjena ugradnji na manje ratne brodove primjerene djelovanju u priobalnim vodama, kao što su korvete i manje fregate, na kojima ograničeni korisni prostor ima veliku ulogu. Osim toga, VL Mica je dobar odabir i za veće brodove koji nemaju primarno borbenu namjenu, kao što su amfibijski i pomoćni brodovi, ali koji ipak djeluju u zoni borbenog djelovanja, ili vrlo blizu nje, pa im je potreban sustav za samoobranu. MBDA navodi i mogućnost da se VL Micama moderniziraju već postojeći ratni brodovi, jer mala veličina i masa sustava bitno olakšava prilagođavanje širokom spektru brodova. ■

Dražen MILIĆ

Obitelj lovačkih aviona Mystere nastala je na temelju prvog francuskog mlaznog lovca Ouragan. Mystere je svjetski ugled stekao prije svega zahvaljujući umijeću izraelskih pilota

DASSAULT MYSTERE

Unatoč velikom tehnološkom zaostatku, koji je francuska zrakoplovna industrija imala zbog njemačke okupacije tijekom II. svjetskog rata, već je 1947. započeo razvoj prvog francuskog lovca s mlaznim pogonom koji će ući u operativnu uporabu, Dassault Ouragan (vidi Hrvatski vojnik broj 114). Projektant Ouragana bio je Marcel Bloch, koji će svjetsku slavu stići kao Marcel Dassault. Naime, najveća francuska tvornica aviona, Societe des Avions Marcel Bloch, tijekom okupacije morala je raditi za potrebe njemačke vojske. Kad je u tome odbio sudjelovati, njezina vlasnika Marcela Blocha Nijemci su deportirali u koncentracijski logor Buchenwald, iz kojeg se vratio tek na jesen 1945. U spomen na brata, generala Dariusa Paula Blocha, koji je u pokretu otpora uzeo pseudonim Dassault, Marcel je 1949. službeno promjenio svoje prezime iz Bloch u Dassault. Istodobno je promijenio i ime tvornice, koja će svjetsku slavu stići kao Societe des Avions Marcel Dassault ili samo Dassault. Od tog trenutka Dassault će postati sinonim za francuske vojne avione. Tako

je Ouragan u operativnu uporabu 1952. ušao pod novim imenom tvornice.

Iako je Ouragan imao ravna krila, pokazao se kao dobar lovački avion i još bolji jurišnik, koji je bez problema mogao uništavati sve vrste ciljeva na zemlji, čak i brodove. Zbog zastarjele konfiguracije, prije svega ravnih krila, Ouragan je u postrojbama prve crte obrane francuskog ratnog zrakoplovstva ostao samo do 1955. godine. Nakon toga je prenamijenjen u avion za naprednu obuku i trenaž. Svjetsku slavu Ouragan je stekao u rukama izraelskih pilota, te proslavio Dassault kao proizvođača borbenih aviona.

Osnovni ciljevi razvoja Ouragana bili su dati francuskom ratnom zrakoplovstvu domaći lovački avion s turbomlaznim pogonom i steći nužno iskustvo u razvoju nove vrste borbenih aviona. Dassault je oba cilja uspješno ostvario. Zapravo, i prije nego je započela isporuka serijskih Ouragana francuskom ratnom zrakoplovstvu, 11. veljače 1950. Marcel Dassault je pokrenuo razvoj njegova nasljednika, svjestan da mu ravna krila neće još dugo omogućavati dostatne letne odlike da se sukobi sa suvremenim lovačkim avionima. Tako je započeo razvoj lovca-bombardera MD 452 Mystere I. ■

Letovi balona Turul iz Zagreba 1905. i 1906. godine pobudili su golem interes javnosti za aeronautiku, te zasigurno pridonijeli pojavi prvih zagrebačkih zrakoplova iz 1910. godine...

BALON TURUL NAD HRVATSKOM (I.dio)

Hrvatski automobilisti, motociklisti i biciklisti pozvani su „na mnogobrojno progonjenje zrakoplova po uzoru na sličnu manifestaciju koja je vrlo uspjela pred dvije godine u Beču, pa se je nadati da će u glavnom gradu Hrvatske ne manje dobro ispasti“

U prosincu 1904. sastalo se u zagrebačkoj kavani Corso, tada na uglu Illice i Bregovite ulice, veselo društvo koje se zagrijavalo pićem. U društvu je bio zrakoplovni natporučnik Johann (Muki) Mannsbach, tada na službi u Zagrebu, i Zagrepčanin Julije Rudović. Rudović je rekao Mannsbachu da letjeti zrakom i nije naročito junaštvo te da bi se on u svako vrijeme na to odvažio. Mannsbach ga je uhvatio za riječ, pa je Rudović potpisao obvezu da će s njim letjeti u zrakoplovu ili će platiti 1000 forinti. Nešto više od tri mjeseca poslije u Rudovićevu stanu pojavio se Mannsbach s viješću da je u Zagreb dovezao balon Turul (mad. Sokol) te da ovaj s njime mora letjeti. Rudović nije imao izbora. Neobična oklada učinila je Zagreb poprištem brojnih zrakoplovnih događaja 1905. i 1906.

Pripreme za prvi uzlet

Zagrebački Obzor je 27. ožujka 1905. najavio građanstvu da će se let koji je već

Zagreb je od samih početaka balonstva imao priliku ugostiti svjetske aeronauta. Ipak posebno mjesto u sjećanju Zagrepčana pripada balonu Turul, koji je s Mažuranićeva trga poletio 1905. i 1906. Uzleti Turula zabilježeni su na fotografskim snimcima i u napisima tiska, koji izvršno dočaravaju atmosferu u Zagrebu na početku XX. stoljeća. Turul je ostavio nezaboravne dojmove na građanstvo, a mnoge dječarce potaknuo na odabir životnog poziva. Jedan od njih bio je tadašnji đak Obrtne škole Rudolf Fizir, koji je u Zagreb stigao iz podravskog gradića, a poslije postao najvećim hrvatskim konstruktorm aviona. Uzlet je kao jedanestogodišnji dječak naznačio i Miroslav Krleža, koji je o događaju svjedočio mnogo godina poslije u osobito nadahnutom članku...

prijavljen gradskom redarstvu, održati u nedjelju 2. travnja. Objavljen je sastav posade i mjesto uzleta. Dva dana nakon prve vijesti Zagrepčani se pozivaju da posude golubove listonoše. „Golubi bi se tom prilikom osobito mogli okušati, a samim putnicima u balonu bili bi također od velike koristi... Putovat će se balonom budimpeštanskog aeronautečkog kluba i to bez određenog cilja. Putnici namjeravaju, bude li povoljno vrijeme, poći što dalje i uspeti se sve više.“ Uredništvo Obzora je preuzeo ulogu glavnog stožera za organizaciju nesvakidašnjega sportskog događaja u Zagrebu. Na sudjelovanje su pozvani i hrvatski automobilisti, motociklisti i biciklisti. Pozvani su „na mnogobrojno progonjenje zrakoplova po uzoru na sličnu manifestaciju koja je vrlo uspjela pred dvije godine u Beču, pa se je nadati da će u glavnom gradu Hrvatske ne manje dobro ispasti.“ Odaziv je bio dobar, prijave se primaju do dana „progona“ do 7.30 sati, a predaju se Ferdinandu Budickom, prvom hrvatskom automobilistu. Predviđeno je da zrakoplovci s prve etape leta izbace iz aerostata trobojnicu. „Progonitelj“ koji je uhvati dobit će diplomu prvog reda. Diploma prvog reda dodijelit će se onome tko prvi stigne do mjesta slijetanja, na temelju potvrde koju će izdati zapovjednik letjelice.

U nedjelju se na Mažuranićevu trgu okupilo mnogo svijeta, gotovo pola Zagreba, da vide uzlet Turula. Posadu su činila četiri letača. Uz časnike balonare Johanna Mannsbacha i Rudolfa Kraala, lete gradski poduzetnici i arhitekti Julije Rudović i Viktor Kafka. Za mje-

sto uzleta odabran je prostor između plinare i zgrade Kola i Sokola. Punjenjem balona plinom iz spremnika stare plinare upravljao je aeronaut Karl Brunner iz Budimpešte. Kako je Austro-Ugarska bila poprište neprestanih državnopravnih sporova, prije uzleta se pojavio za ono vrijeme uobičajen problem: Koju zastavicu istaknuti na košari?! Turulom su, istina, letjeli austrougarski vojni časnici, a sam balon nosio mađarsko ime, ali na tlu Hrvatske domobranstvo je isticalo samo hrvatske zastave. Mannsbach je predlagao da se istakne barem jedna mađarska zastava, ali su Hrvati odbili. Rasprava se pretvorila u natezanje, koje je potrajalo dva sata, a dotle se balon nije mogao puniti plinom. Na kraju je dogovoren da se gondola balona okiti carskim crno-žutim zastavama i jednakim brojem hrvatskih zastava. Tek oko devet sati ujutro otvoren je plinski ventil i balon se počeo puniti.

Novine su s poslovničnim preuveličavanjem dojavile da se društvo pobrinulo i za dobru kapljicu te da je uz obilne količine hrane završilo u košari i mnogo boca vina i konjaka. Balon se punio zasebno kraj plinare, a onda ga je 50 vojnika dovuklo do košare i pričvrstilo užetima.

Zračno putovanje za Mađarsku 2. travnja 1905.

Kada je posada ušla u gondolu balona, na radost djece pušteni su balončići koji su imali pokazati smjer vjetra. Zatim su vojnici odstranili suvišni balast i odvezali užad. Jedan po jedan vojnik odmicao se i otpuštao uže. Na kraju je samo nekoliko vojnika pridržavalo gondolu. Na dani znak, i oni otpustiše užad. Turul je uzletio u 10 sati i 32 minute, uz kicanje mnoštva, i krenuo prema sjeveroistoku. Fotograf Chernich (Černić) načinio je nekoliko izvrsnih fotografija uzleta. Počasna četa Hrvatskog domobranstva svirala je carevku (himnu). Automobilisti, motociklisti i biciklisti krenuše za balonom u smjeru Maksimira. Vozači dvokotača zaglibili su u blatu pa su se, baš kao i vlastelin Türk automobilom, vratili na polazište prije sumraka. Budicki, koji je svoj automobil opremio za dugu vožnju, vratio se u Zagreb sutradan ujutro rekavši da je stigao sve do Čakovca, ali da se balon izgubio i da nitko od ljudi koje je putem upitao nije znao gdje je balon završio. U Zagrebu je vladala zabrinutost jer se mislilo da je možda došlo do katastrofe.

S Turulom je zapravo bilo sve u redu. Uzdi-

Mnoštvo je na mjestu uzleta mahalo rupčićima i šeširima i klicalo "živjeli"

gao se po lijepom vremenu i plovio nad gradom na visini od 500 metara. Letio je iznad Jelačićeva trga, stolne crkve, Mirogoja, Remeta i Markuševca, a već pri usponu putnicima se, kako rekoše, ukazala prekrasna panorama Zagreba i okolice. Dugo su im oči bile uprte u mnoštvo na mjestu uzleta, koje im je mahalo rupčićima i šeširima i klicalo "živjeli", što su putnici jasno čuli. "Zrakoplovima se pričinjava, kao da gledaju šarolik sag pod sobom. Jasno su vidjeli, kako ljudi izlaze iz kuća i pogledom slijede zrakoplov. Nekoliko prizora su putnici fotografirali. Zrakoplovac Kraal je izjavio, da kraj toliko njegovih brojnih uspona, još nije bio tako krasna položaja grada. ■

(nastavak u sljedećem broju)

Prije uzleta se pojavio za ono vrijeme uobičajen problem: Koju zastavicu istaknuti na košari?!

Balon Turul izrađen je u Augsburgu za potrebe budimpeštanske vojne zrakoplovne postrojbe i u vrijeme zagrebačkih letova je već bio dotrajan. Imao je oblik lopte obujma 1600 kubičnih metara, a bio je smeđozute boje. Izrađen je od dvoslojnog, iznutra gumiranog platna. Preko balona bila je opletena mreža od čvrstih platnenih vrpci, koja je u donjem dijelu završavala s 48 užeta što su držala obruč o kojemu je visjela košara. U košaru, široku dva i visoku jedan i pol metar, stale su četiri osobe, a na nju je s vanjske strane obješeno 48 vrećica s pijeskom. U košaru su smještene sklopive klupčice, fotografski aparat, barometar, aneroid, termometar, higrometar, kronometar, knjiga za vođenje zapisnika, dalekozor, sprava za određivanje smjera leta, nož za probijanje balona u slučaju potrebe brzog spuštanja.

Pripremila **Marija ALVIR**

HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI CENTAR DOMOVINSKOG RATA U SURADNJI S HRVATSKIM VOJNIKOM OBJAVLJUJE AUTENTIČNE DOKUMENTE VEZANE UZ DOMOVINSKI RAT

Centar se u svom radu koristi suvremenim metodama zaštite i sigurnosnih mjera trajnog čuvanja prikupljenog gradiva, razvija i održava informacijski sustav te objavljuje dokumente vezane uz Domovinski rat, od kojih ćemo dio objaviti i u Hrvatskom vojniku

U obavljanju svoje djelatnosti, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata:

- prikuplja, ujedinjuje, sređuje i zaštićuje svu dokumentaciju i sve podatke nastale u Domovinskom ratu i vezane uz rat,
 - prikuplja, sređuje, klasificira i obrađuje registraturno i arhivsko gradivo nastalo u Domovinskom ratu i vezano uz rat, u skladu sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima,
 - stručno i znanstveno obrađuje, analizira i vrednuje podatke, dokumentaciju i gradivo vezano uz Domovinski rat,
 - objavljuje publikacije i druga djela nastala na temelju svoje djelatnosti,
 - objavljuje registraturno i arhivsko gradivo nastalo u Domovinskom ratu,
 - daje podatke, izvukne iz dokumenta i ovjerovljene prijepise na zahtjev korisnika, u skladu sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima,
 - organizira stručna i znanstvena predavanja i izložbe te znanstvene skupove i druge oblike istraživanja istine o Domovinskom ratu i upoznavanja javnosti u zemlji i svijetu s utvrđenim činjenicama vezanim uz Domovinski rat,
 - surađuje s arhivima, muzejima i drugim pravnim osobama radi poboljšanja svoje djelatnosti.

Preimenovanje ulica

Jedan od dokumenata kojima raspolaže Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata jest i Rešenje o promeni imena ulica i trgova i utvrđivanju novih ulica u naseljenim mestima na području Opštine Vukovar,

koje je u srpanju 1992. godine donio tadašnji Izvršni savet Opštine Vukovar. Riječ je o dokumentu nelegalno uspostavljene Srpske oblasti Slavonija,

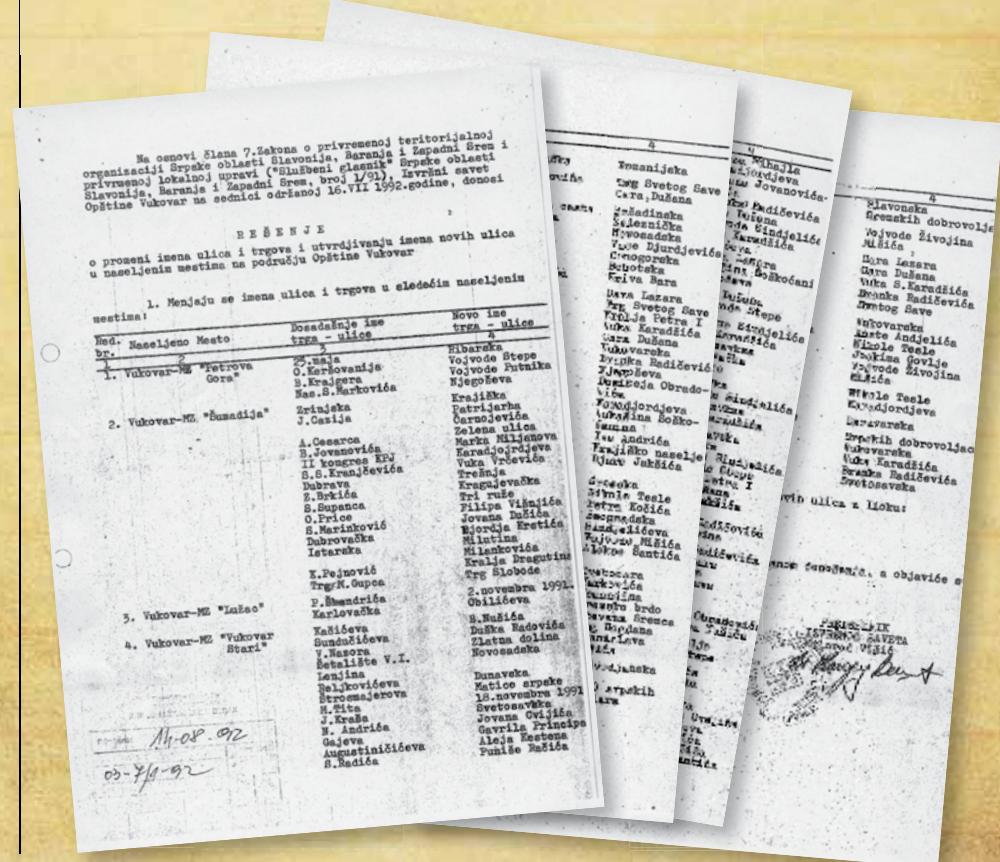
Baranja i Zapadni Srem, iz kojega se ujedno može iščitati stav samoproglašenih vlasti u tada okupiranom Vukovaru. Primjerice, tim je rješenjem **ulica Stjepana Radića** preimenovana u **ulicu Puniše Račića**, što je bila jasna poruka velikosrpskim okupatorima vukovarskim progonnicima.

Znanstvenim istraživanjem k povijesnoj istini

Domovinski rat, kao najvažnije razdoblje najnovije hrvatske povijesti, svakako zahtijeva podrobno znanstveno istraživanje. S tom svrhom je i osnovan Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, čiji je ravnatelj dr. sc. Ante Nazor. Centar je utemeljen kao javna znanstvena ustanova - specijalizirani arhiv sa zadaćom prikupljanja, sređivanja, čuvanja te stručnog i znanstvenog istraživa-

nja i publiciranja gradiva iz Domovinskoga rata. Sjedište Centra je u Zagrebu, osnivač je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada RH.

Centar se u svom radu koristi suvremenim metodama zaštite i sigurnosnih mjera trajnog čuvanja prikupljenog gradiva, razvija i održava informacijski sustav te objavljuje dokumente vezane uz Domovinski rat, od kojih ćemo dio objaviti i u Hrvatskom vojniku. ■

Posljednje zbogom

Umro je Gordan Čačić. Garda Hrvatska. Umire garda, a da ostarjeti ne može. Na način koji ratniku primjeren nije. Tako banalan. Umro je on, koji nije umro kad u vremenu bitaka, u ranama teškim, kad je lebdio između života i smrti. U vremenu punom željeza, mirisa sumpora, paleži i krvi. I slave domovine. Onih ljudina, gardijskih. Pridružio se braći svojoj. Besmrtnicima doma našega. Pitam se, zašto sad? Sad kad konačno je našao mir. Kad djedom je postao. Kad je unucima svojim tek priču o hrvatskim istinskim bojovnicima ispričati trebao.

Pitam se često, zašto Bog uzima najbolje od nas? Zašto najodanije, najpoštenije? Valjda zbog toga što u zemlju ovu tešku, hrvatsku kao temelj njezin ugraditi želi ono najjače, najčvršće, najzdravije. Onu čistu kost gardijsku, hrvatsku, iskrenu. Tvrđiti drugačije bilo bi bespredmetno, nepametno. Ovo je jedino razumno, ovako objasniti odlazak njegov. Jer on, Gordan Čačić, dario je sebe, svoju snagu i razum, zdravlje svoje za spas domovine. U noćima bez svitanja, u danima dužim od godina, do kraja bespošteđeno, nauštrb sebe, zdravlja svoga i obitelji svoje. Darovao je cijeloga sebe nama, svojoj domovini.

I zato, gospodine generale, Gordane, brate moj, u mnogim bitkama gardijska izbrzdana dušo, ponosni smo što smo te imali. Ponosni jer smo ti pripadali, jer si ti pripadao nama. Onda kad pred dušmanom svoja je prsa isprsiti trebalo... Bilo gdje da podemo, bilo gdje nas život odveo, tvoje ćemo dobro ime pronositi, u radosti. Kao ni ti, nećemo se previše uznenositi. U ovim zemaljskim sitnim pobjedama nećemo uživati. U bolu se nećemo poniziti. Radi Hrvatske. Radi tebe, gardo naša.

Ne boj se, legendo! Ognjišta ona lička i ona bruška ugasla nisu. Kad bura bude zavijala oko kućnog praga velebitskog, i dok vatra bude pucketala u toplini doma, pričat će djedovi unucima svojim o tebi. O vremenu garde, o ratniku, o čoviku. O našem generalu Gordanu Čačiću, koji je časno živio, a tako nesretno umro. Tvoje smo satrveno tijelo zemlji predali, da i sam zemlja hrvatska postaneš. Da je zbog tebe i zbog sve braće naše koji u njoj počivaju još jače volimo i još više poštujemo. A tvoju dušu ne damo nikome. Nju nosimo sa sobom, umotanu u zastavu hrvatsku. U grbu onaj hrvatski, crven od krvi tvoje i bijel od poštenja tvoga. S vama smo jači od života i od smrti.

U raj poveli te anđeli, na dolasku tvome dočekali te bojovnici hrvatski i poveli te u sveti grad Jeruzalem, na sabor braće gardijske... Neka te se potomci sjećaju, neka i oni hrvatski vojnici koji ni rođeni nisu izvrše dužnost prema domovini poput tebe, ne radi moći i slave svoje, nego radi poniznosti prema vama, svetinja našim, odajući na taj način počast ljudima što su revnosno i hrabro nosili križ nacije. Ne možemo ti ništa reći ni dati, generale, a niti bi ti to htio, osim male riječi koja će te čuvati od zaborava – hvala!

Ivica Matešić Jeremija

Isusova obitelj

Kad se čovjek predstavlja, ne kaže samo svoje ime nego i prezime. Svoju osobnost označava također i obiteljskim nazivom. Time se očituje kao društveno biće. Iza svakoga pojedinca stoje dvije osobe, otac i majka, koje pripadaju svojim obiteljima. Tako se grana obiteljsko stablo po kojemu ulazimo u povijest. Nekada su ljudi pamtili svoje pretke. U sjećanju su nosili obiteljsko stablo. Danas je vrlo malo onih koji znaju imena svojih pradjedova i prabaka.

Obitelj se danas izmjenila. Promijenila se njezina društvena funkcija, a drukčiju ulogu ima i u životu pojedinca. Ali i danas obitelj ima nezamjenjivu ulogu u životu čovjeka. U obitelji dijete otkriva sebe, otkriva da je netko među drugima, potvrđuje se kao društveno biće. Nijedna zajednica ne može zamijeniti obitelj. Obitelj je mjesto prvog i najsnažnijeg iskustva ljubavi, ali je također mjesto prvog iskustva zloće. Zato može predstavljati sliku raja, a može u djetetu ostaviti i naličje pakla. Iskustvo drugoga u obitelji prenosi se na sve ljudе i na čitav svijet. Obiteljsko iskustvo dobra i zla od neprocjenjive je važnosti i za čovjekov odnos prema Bogu.

Bog se u Bibliji objavio kao Bog obitelji: Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljev. Vjera se izraelskoga naroda naraštajima prenosi kao obiteljska baština. Obitelj je riznica mudrosti koja čuva duhovno iskustvo za nove naraštaje. U biblijskoj vjeri obitelj je sakralni prostor, mjesto objave Svevišnjega. Svoj duhovni put svaki čovjek uči od svojih najbližih. Kad se sprijateljimo s nekom osobom, želimo upoznati i njegovu obitelj. U prijateljskoj obitelji osjećamo se kod kuće.

Pru nedjelju poslije Božića uvijek slavimo blagdan Svetе Obitelji. Nakon slavlja Isusova rođenja upoznajemo ozračje njegova ljudskog odrastanja. Njegova je obitelj ono najbolje što se u ljudskim odnošajima moglo satkati. Obitelj Isusa, Marije i Josipa više je od dobra primjera. Ona je otkrivenje Boga koji se povjerio ljudskoj zajednici. Ona je znamen vjerničkog zajedništva s Isusom. Kad su Isusa jednom upozorili: "Eno vani majke tvoje i braće tvoje, traže te!" On im odgovori: "Tko je moja majka i moja braća?" I okruži pogledom po onima što su sjedili oko njega u krugu i kaže: "Evo moje majke, evo braće moje! Tko god vrši volju Božju, on mi je brat, sestra i majka" (Mk 3,33-35).

Ivan NIMAC

BIBLIOTEKA

Dennis Gira:
S onu stranu tolerancije – susret religija
AGM, Zagreb, 2008.

Ovo djelo je promišljanje o dijalogu, sporazumijevanju i međusobnom uvažavanju različitih naroda, njihovih posebnosti i kultura. Takav dijalog neizbježiv je i neporeciv model međusobnog prihvaćanja, poštivanja i ljubavi, koji se postavlja kao norma u odnosima među narodima na društvenoj i političkoj razini. Autor naglašava važnost dijaloga, nužnost upoznavanja ljudi drugih uvjerenja i vjera. Dijalogom se produbljuje vlastita vjera i drugomu pomaže da i sam osnaži svoj vjernički identitet. Samo autentični vjernici, mogli bismo zaključiti na osnovi ove knjige, mogu biti tolerantni, mogu osjetiti misterij drugoga i biti solidarni s drugim te izbjegći nesnošljivost.

Ova knjiga naglašava da čvrsto pouzdanje u Boga otklanja strah od drugoga kojim je označena naša civilizacija. Strah nestaje boljim poznavanjem onoga od koga nam "prijeti" opasnost te vjerom kojoj ne trebaju oružja i nasilje da propagira "svoju" istinu. Istina vjere nije ničiji posjed, nego ponuda naslućenoga smisla u slobodi i radosti susreta s drugim. Nikada, dakle, ne smije biti prisile i nasilja u vjeri, ni onda kada nam izgleda da je drugi na krivom putu.

Mirela Menges

FILMOTEKA

Najbolji filmovi u 2008.

Za razliku od prošle, ova filmska godina na mene nije ostavila dojam. Bilo je odličnih filmova, ali nikako nešto što će promijeniti filmsku povijest. Uz to, mnogo je filmova koji su obilježili 2008., a kod nas još nisu prikazani (napr. najbolji europski film *Commora* ili pobjednik Venecije *Hrvac*). Zbog toga se ne usuđujem slagati ljestvicu, samo navodim nekoliko filmova koje smatram vrijednim pažnje. Među njima i tri, po mom sudu, najbolja hrvatska filma:

Bit će krvi, r. Paul Thomas Anderson: Moderna saga o pionirima američkih naftnih bušotina. U njoj vidimo kako je svijet vrlo okrutno mjesto, a čovjek strašno stvorenje. Iznimno mučno i kvalitetno filmsko ostvarenje.

Cloverfield, r. Matt Reeves: Horor godine. Posljednji put takav ugodaj mogli ste osjetiti na *Projektu vještice iz Blaira*.

Iza stakla, r. Zrinko Ogresta: Teška priča o začaranom krugu nevjere, u kojem su svi gubitnici.

Juno, r. Jason Rietman: Ako poželite na tren pobjeći od stresnog života, *Juno* će biti kao apaurin poslijepojeg čete lako spavati.

Kino Lika, r. Dalibor Matanić: Provincija je surova, ne prašta i ne zaboravlja. Najbolje se to vidi u pjesmama lokalnih glazbenika koji ne prežu ogoliti tude probleme i svojim stihovima ubadati gdje najviše боли.

Nema zemlje za starce

Tipična priča o svjedoku mafijaškog obračuna kojeg progoni manjakalni ubojica besprijekorno je demaskirala američki jug, kao i svu bezizlaznost ljudi koji tamo životare.

Ničiji sin, r. Arsen Anton Ostojić: Potpuno zasluzeno proglašen najboljim hrvatskim filmom godine na Pulskom festivalu. Izvrsno pokazuje kako izgleda ljudski život kada njime upravljaju drugi. Tek treba doći u kinodistribuciju.

U divljini, r. Sean Penn: Film se zasniva na istinitoj priči o odličnom studentu i sportašu, koji nakon diplome spali sav novac i odlazi autostopom na Aljasku kako bi živio u divljini.

Vicky, Christina, Barcelona, r. Woody Allen: Priča o dvije prijeteljice uvećene u neobične ljubavne odnose toliko je dramaturški jasno ispričana, da uistinu po tko zna koji put morate zaključiti da je Woody Allen genij!

Leon Rizmaul

VREMELPOV

3. siječnja 1800. Utemeljena Napoleonova garda

U novijoj povijesti gardijske postrojbe najelitnije su vojne formacije za posebne namjene i završni udarac neprijatelju. Takvu borbenu jezgru 3. siječnja 1800. osnovao je Napoleon Bonaparte, tada još samo prvi konzul, nazvavši je "prvom sabljom Francuske." Napoleon nije vjerovao postojećoj Nacionalnoj gardi, a novi gardisti morali su biti visoki najmanje 1,78 metara, iskušani u tri vojne kampanje i još k tome pismeni što je tada bila rijetkost. Suvremenici su s pravom govorili: "Tko nije video Napoleonovu gardu u akciji, nije video ništa". Njezini čvrsti kvadrati s nataknutim bajonetama u mnogim su bitkama stajali po strani sve dok ih lukavi vojskovođa ne bi ubacio u borbu te njihovim silovitim napadom slomio kralježnicu neprijateljske obrane. Napoleon je samo jednom pogriješio u uporabi te moćne postrojbe. U neodlučnoj bitki pokraj Borodina mogao je pobijediti Ruse da je uporabio svoju udarnu šaku. No, pokolebao se: "Gardu čuvam za slučaj krajnje nužde". Tako se dogodilo da je strašna zima desetkovala slavnu postrojbu više od neprijateljskih metaka. Posljednji ratnički bljesak Napoleonova garda doživjela je na Waterlooou. Kad je u završnici krvavog obračuna opkoljena sa svih strana, Englezi su zatražili da položi oružje. General Cambronne ponosno je odgovorio: "Garda umire, ali se ne predaje!" Tako je "prva sablja Francuske" zauvijek nestala, izrešetana neprijateljskim plotunima.

2. siječnja 1839. - prva vijest o izumu fotografije

2. siječnja 1992. - potpisano Sarajevsko primirje

4. siječnja 1948. - proglašena neovisnost Burme

7. siječnja 1946. - počeo Hladni rat

Leon Rizmaul

INFOKUTAK

Izložba likovnih radova djetalnika

MORH-a i GSOS-a

U prigodi božićno-novogodišnjih blagdana u Galeriji "Zvonimir", Bauerova 33, otvorena je III. izložba likovnih radova djetalnika Ministarstva obrane i Glavnog stožera. Izložene su slike, akvareli, makete i skulpture čiji su autori naše kolegice i kolege, a izložba se može razgledati do 20. siječnja, radnim danom od 11 do 18 i subotom od 10 do 12 sati. Ulaz sloboden.

Pripremio: Hrvoje STRUKIĆ

Oklopni transporter Domovinskog rata *Domagoj*

Izrada oklopnog transportera *Domagoj*, zajedno s istovjetnim *Krešimiroom*, počela je 3. rujna 1991. demontažom nadgradnje dva ju kiperia TATRA 815, koji su postali podvozje oklopnih transporterata. Istodobno su rađeni nacrti, skice i crteži konstrukcije oklopa. Pojedini detalji rješavani su tijekom rada uz prijedloge i ideje samih izvođača radova.

Na pripremljeno podvozje na prednjem i stražnjem dijelu ugrađeni su limovi debljine 20 mm, bočne strane su od sendvič oklopa debljine 63 mm, izrađenog od limova debljine 8 mm, između kojih je masa betona od kvarcnog pjeska i cementa čvrstoće MB-500. Vozilo ima šest neovisnih pogonskih kotača, a gume na kotačima ispunjene su pjenušavom masom TYRFIL radi veće sigurnosti. Uz oklop težine 12 tona i ukupne težine praznog vozila od 22 tone, vozilo je

Zbirka:

Oklopna vozila ručne izrade 1991. - 1993.

Naziv:

Domagoj

Mjesto i vrijeme izrade:

Zagreb, RO Industrogradnja, pogon PJ Remontind, Radnička cesta 204 a, početak rujna 1991.

Literatura i podaci:

Zlatko Ivković, Hrvatski oklopnjaci 1991. -1993., MORH, Zagreb, 2001.

bilo vrlo pokretno na svim terenima i moglo je voziti još 10 000 kg dodatnog tereta, a prenamjenom unutarnjeg prostora moglo je prevoziti teške ranjenike.

Vatrenu moć iz automatskog oružja omogućavalo je 18 otvora na svim stranama oklopnjaka, na čijem se krovu moglo montirati i teže automatsko oružje ili raketne bacače kojima se upravljalo iz dva krovna otvora. Oklopni transporter *Domagoj* i *Krešimir* predani su na uporabu Hrvatskoj vojsci 14. rujna 1991. Transporterom *Domagoj* koristila se 2. bojna 118. brigade Gospić, koja se nalazila u Perušiću, za prijevoz boraca iz Perušića na prve crte Starog Ličkog Osika tijekom cijelog Domovinskog rata.

Oklopni transporter *Krešimir*, u bici za Ribnik i oslobođanje Medaka i zaleda, 24. rujna 1991. pogoden je iz bestrazjnog topa.

Nakladnik: MINISTARSTVO OBRANE RH

Glavni urednik: Željko Stipanović (zeljko.stipanovic@mohr.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić (vpintar@mohr.hr)

Zamjenik glavnog urednika za internet: Toma Vlašić (toma.vlasic@mohr.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić (mario.galic@mohr.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir, (marija.alvir@mohr.hr), Leida Parlov (leida.parlov@mohr.hr),

Damagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotograf: Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik), (zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Damir Bebek, Predrag Belušić

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@mohr.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo, tel: 3784-937

Lektorice: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić, Milenka Pervan Stipić

Marketing i financije: Igor Vitanović tel: 3786-348; fax: 3784-322

Tisk: Tiskara Zelina d.d., K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva: MORH, Služba za odnose s javnošću i informiranje,

p.p. 252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojnik.hr>, e-mail: hrvojnik@mohr.hr

Naklada: 5400 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara (EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo. Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2009.
Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu službeni stav Ministarstva obrane RH.

www.omnimap.com

Stranica www.omnimap.com predstavlja veliku on-line trgovinu zemljovidima, čije je sjedište u američkom gradu Burlingtonu. Njene gazde hvale se zaista velikom ponudom, koja sadrži više od 250 000 raznoraznih tiskanih i digitalnih zemljovida, vodiča, zastava i slično. Izbor je zaista velik i šarolik, a posebno su zanimljive vojnopovijesne karte bitaka i fronti iz različitih povijesnih razdoblja, te fotografije snimljene iz zraka. Ipak, moramo vas upozoriti, želite li se besplatno *dokopati* nekog visokorezolucijskog zemljovida ili fotke, teško ćete uspjeti. No, ako zaista želite neku atraktivnu kartu na zidu svojeg ureda ili sobe, cijene i nisu velike. Naravno, potrebno je strpljivo čekati da dostavljač pozvoni na vaša vrata i donese vam veliki papir ili možda CD...

web info

SAVRŠENA PRECIZNOST*

BERMASHOT®
LASER SIGHT & TACTICAL LIGHT SYSTEMS

